

DARBININKAS

Vol. LXIX, Nr. 20
Gegužės - May 18, 1984

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

30 centų

Savaitės jvykiai

IEŠKO POGRINDŽIO SPAUDOS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 60

Tardė kunigo motina

Kaunas. 1983 rugpjūčio 24 i Kauno miesto saugumą tardymui buvo iškviesta a.a. kun. Virginijaus Jaugelio motina Monika Jaugelienė. Tardė Vilniaus KGB tardytojas Vidmantas Baumila.

Klausinėjo, ar pažinojo kun. Sigitą Tamkevičių, kada artimiai susipažino, ar girdėjo jo sakomu pamokslu, apie ką kunigas daugiausia kalbėjo pamoksluose? Tardytojas domėjos apie mirusį sūnų kunigą V. Jaugelį. Klausinėjo, kodėl jis palaidojo Kybartuose ir dar po bažnyčios bokštų, teiravosi, ar ne kūnigas S. Tamkevičius visa tai sugalvojo.

Rugsėjo 5 Kauno KGB būstiniuje saugumietis apklausinėjo M. Jaugelienė. Ši kartą teiravosi, kur sūnus gyveno, būdamas Kybartuose, kur dirbo, kodėl susirges nesigydė Kybartu ar Vilkaviškio ligoninėse; kur gydėsi, kas jis gydė, kur gyveno prieš mirtį, ar lankydavo sergantį sūnų Kybartų klebonas kun. S. Tamkevičius, kiek laiko apsilankymo metu praleidavo pas sergantį, apie ką kalbdavosi ir pan.

Priešinasi užaugės komunistų šeimoje

Vilkaviškis. 1983 rugsėjo 6 Vilkaviškio saugumietis Masalskis įteikė šaukimą tardymui vilkaviškietei Danai Kelmelienei. Rugsėjo 7 Vilkaviškio saugumo patalpose jis tardė Vilniaus KGB tardytojas vyr. leitenantas V. Baumila.

Del silpnos sveikatos D. Kelmeliene i tardymą lydėjo jos vyras Antanas Kelmelis. Saugumiečiai A. Kelmeliui neleido dalyvauti tardyme, todėl jam teko laukti kitame kabinete Vilkaviškio saugumiečių priežiūroje.

Saugumiečiai stebėjosi, kaip A. Kelmelis gali būti tokį pažiūrą ir juodinti tarybinę santvarą, kai pats yra kiles iš komunistų šeimos.

"Kad gimes ir auges tikrų komunistų šeimoje — tiesa, todėl man nepaaiškinsit ir nieko naujo nepasakysit", — kalbėjo A. Kelmelis.

Tardymo metu D. Kelmeliene buvo apklausinėta apie jaunimo pareiškime minėtus tikiinčio jaunimo diskriminacijos faktus. Klausė, ar tiesa, kad jų bute saugumas ir milicia suėmė ir nugabeno susirinkus atšvesti gimtadienio jaunimą i Vilkaviškio milicijos skyrių; ar ji samonigai pasiraše po pareiškimo tekstu. D. Kelmeliene faktus patvirtino.

Tardytojas V. Baumila klariusiė tardomają, ar ji neskaito "LKBK", ar nežinanti, kas ją daugina bei perduoda i užsieni. Moteris atsakė, jog apie tai nieko nežinanti.

Po protokolu D. Kelmeliene nepasiraše. Tardymas truko maždaug valandą laiko.

J. Sadūnas vėl tardomas

Vilnius. Paskutiniu metu J. Sadūnas vėl tardomas. Saugumiečiai gąsdina, kad, suradus jo seserį Nijolę Sadūnaitę, ji bus nubausta ilgus metus kalėti.

Tardė M. Sadūnienė

Vilnius. 1983 liepos 22 du Vilniaus KGB darbuotojai atvyko i Vilniaus pramonės įmonių polikliniką, kur poliklinikos vyr. gydytoju Bagdonui pareiškė turij nedelsiant tardymui i saugumo būtinę pristatyti gydytojai Marija Sadūnienė.

Cekistai labai nustebė, kai iškviesta M. Sadūnienė pareika-

lav parodysi dokumentą, kuriuo remiantis ji turi būti nuvežta i VSK tardymui. M. Sadūnienėi paprašius parodysi asmens dokumentus saugumiečio, su kuriuo ji turinti važiuoti, pastarasis norėjo likti anonimu — iš tolo parodė pažymėjimą ir atsakė, jog tardymui jokio dokumento neturi. Neatsižvelgiant i tai, kad poliklinikoje neliko nė vieno okulisto, M. Sadūnienė buvo nuvežta i saugumą.

Be minėtų dviejų čekistų, i tardymą atvyko dar vienas. M. Sadūnienėi pareikalavus, priessatyti, kas vadovauja tardymui, atvykusis su ironija pareiškė: "Praėjo jau tie laikai, kai kiekvienam tardomajam aiškindavom, kas tardo, dėl ko tardo ir t.t."

Tardomajai buvo paaiškinta, kad, jų turimomis žiniomis, liepos 3 ar 4 ji turėjo gauti kelis egzempliorius uždraustos pogrindžio literatūros. Čekistus domino, kur dabar yra minėta literatūra, kam davė skaityt i t.t. M. Sadūnienė atsakė, kad nieko panašaus nebuvo — pogrindžio leidinį ji negavo, ir nusistebėjo, kodėl jie, veik visą mėnesį kantrai laukę, būtent šiandien triup skubiai, net iš darbo, atsivežė ją tardymui.

"Jei reikės, tai dar ne karta iš darbo tave atsivesime tardy-

mams," — paaiškino čekistas. "Mes gerai žinome, kad išigijai pasitikėjimi Nijolės Sadūnaitės draugų tarpe. Žiūrėk, kad ir tau neatsitiktų taip, kaip atsikito Jonui Sadūnui!" Vėliau net keletą kartų pakartojo: "Tai vis dar dirbi poliklinikoje, kieno vardu gautas kooperatinis butas? Nebejauna esate, pagalvokite apie ateity, kam jums reikalangas visoks pogrindžio šlamštai? Jei nepasakysite, kur padėjote pogrindžio literatūra, bute padarysite kratą ir rasime".

Tuo metu čekistas, atvežęs M. Sadūnienę i saugumą, pareiškė, kad šiuo metu M. Sadūnienės bute uždraustos pogrindžio literatūros nėra, bet, greitai susiorientavęs, jog per daug prasitarė, pasitaisė: "Šiuo metu pogrindžio literatūros turbūt nėra". (Kratas saugumas neretai daro slapta, nedalyvaujant butų gyventojams — red. past.)

Tardymo čekistai neprotokolavo. Be to, reikalavo, kad M. Sadūnienė parašytų, jog liepos 3-4 jokios antitarybinės literatūros negavo. Tardymas truko maždaug 1 valandą.

Sulaikė gatvėje
Vilnius. 1983 rugsėjo 22 gatvėje buvo sulaikytas Petras Ci-

(nukelta i 2 psl.)

Baltų Laisvės Lygos ir BAN koalicijos kalbėtojai informuoja korespondentus. Antras iš kairės — Antanas Mažeikė, antras iš dešinės — Simas Kudirka. Nuotr. Danutės Mažeikiennes

Televizijos korespondentai filmuoja Baltų Laisvės Lygos ir BAN konferenciją. Nuotr. Danutės Mažeikiennes

SVARBI SPAUDOS KONFERENCIJA

Los Angeles Estu namuose i Baltų Laisvės lygos ir BAN the Soviets koalicijos sukvieštą spaudos konferenciją balandžio 24 atvyko rekordinias laikraščių, televizijos, radio ir žinių agentūrų korespondentų skaičius.

Konferencijos organizatoriai amerikiečių išsprendė korespondentų išsileidimą, kad vyksiančių olimpinų žaidynių metu Los Angeles mieste šią vasarą bus bandoma sudaryti sąlygas norintiems sovietų sportininkam

pabėgti, o pabėgusiems bus parūpinta teisinė ir fizinė globa. Taip pat koalicija priešinasi sovietų pastangom iš olimpinų žaidynių išjungti Radio Liberty ir Radio Free Europe sporto korespondentus. Tuo reikalui vykdoma akcija JAV vyriausybėje ir kongrese.

I konferenciją atsilankė 8 televizijos stočių, 8 laikraščių, 8 radių tinklų bei 5 žinių agentūrų korespondentai.

Atsakinėdami i korespondentų klausimus, kalbėtojai

17.—

NIJOLĖS SADŪNAITĖS PRISIMINIMAI

Tavo gailestingumas lydi mane per visas mano gyvenimo dienas

(Ps. 22, 6)

darbo, vis tiek privalečiau iš Bogučanų išvykti.

Jaems ne tiek buvo reikalinga melžėja, kiek man sudaryti kuo sunkesnes gyvenimo sąlygas. Milicija vykdė tą KGB nurodymą.

(Pagulde i ligoninę)

Mane pagulde sveikatos patikrinimui i terapinį skyrių. To skyrius vyr. sesuo pati kas 3 val. tikrino mano temperatūrą, nepasitikėdama ir degdama neapykanta "fašiste". Ji "šlovings" partijos narė, tikėjo visomis KGB paskalomis. Nakti temperatūra būdavo normali, ryta 37.1 laipsnis, vakare iki 37.7 ar 38 laipsnių.

Labai vargino kosulys, bet jo vienai vaistui man neduodavo, o terapinio skyriaus gydytoja, kuri turėjo mane konsultuoti, bijojo manęs kaip ugnies ir nė karto prie manęs palatoje neprijo. Nejuokai, kai aš — "liaudies priešas", "fašistas", galiu ir jai užtrauktis KGB nemalonę. Geriau jau toliau nuo tokios...

Vyr. sesuo zondavo man skrandį, o po to — tulži. Su zondu mane išlaikė apie 6 val., net kraujas pasirodė. Nuo tos kankynės išgelbėjo mane i palaata atėjusi laborantė. Ji išsigandusi ištraukė zondą ir pasakė, kad ilgiau 3 val. su zondu negalima būti.

Tas zondavimas buvo priežastis, kad po mėnesio aš susirgau Botkino liga — gelta. Grįstant vėl prie temperatūros, vyr. sesuo pasakė: "Pamanykite, 38 laipsniai, ar tai temperatūra? Su tokia temperatūra tik melžėja ir dirbtis..."

(Vargina temperatūra)

Jam atsakau, kad man žadėjo pati sunkiausią nutrėmimą, darbo aš nebija, bet melžėjas iš manęs nebus, nes mane nuolat vargina temperatūra, ilgai nepadirbsiu...

Pirminkas nudžiugo, tai išgirdės, ir, norėdamas man padėti, pasakė, kad jam sergančių melžėjų nereikia. Mane jis nukreipė i ligoninę, kad patikrintų sveikatą. Paėmusi iš jo nukreipimą i ligoninę, vėl nuėjau i miliciją, kad pasakyčiau, jog man liepia pasitikrinti sveikatą.

Milicijos viršininko nebuvo. Užėjau pas jo pavaduotoją. Pavaduotojas kalbėjosi su jaunu, tamsiausiai vyru apie mane, — tai išgirdau, jeidama į kabinetą.

Kai priėjau prie jų, pavaduotojas pasakė: "Štai ta jums nauja melžėja, apie kurią aš kalbėjau. Ji išsilavinusi, darbštū, svarbiausia, visai negerianti alkoholinį gérimumą."

Paklausiau pavaduotojo, kodėl mane siunčia į antrą nutrėmimą, jei aš, pagal jį, taip gerai charakterizuojama. "Ar KGB jums dėl manęs neduoda ramybės?..."

Jis atsikėlė į mane ir, prisidengęs delnu, tyliai, kad nešigirstų kabinetės sėdintis Irbos apylinkės pirmininkas, pasakė man: "Jei suprantai, tai kam dar klausiai?..."

Tada jam pasakiau, kad manęs melžėja dirbtis nepriima, ir siunčia patikrinti sveikatą. Pavaduotojas atsakė, kad, net jei aš ir negalēčiau dirbtis jokiui

nešiometė kudikį mirčiai

Kaip šiandien išvysiu baimė tragediją — prisimenu 1977 Kūčių vakarą. I mūsų palatą atėjė jaunintis sanitarė ir drebenčiu išsusiaudinimo balsu pasakojo savo pažystamai ligonei, kad ginekologiniame skyriuje gimusių mergytę išmetė į nekūrehamą sandeliuką, o ji antra para verkia ir nemiršta...

Paprašau sanitaręs, kad man ten nuvestų. Su savimi pasiemiui švaraus vandens. Ant baltais nudažyto staliuko, ploname vystyklyje suvyniota, gulėjo maža mergytė, jai pamėlynusiu nuo šalčio veideliu.

Kai ranka prisileciau prie jos, ji nusilpusi balseliu pravirko. Pakrikštijau ją ir, skubiai išėjau į med. seserų kabinetą, radau jas linksmai bešnekūčiojančias. Buvo jau vėlyvas vakaras. Susijaudinusi paklausiau, kodėl jos išmetė nekalta kudikį bado ir šalčio mirčiai?

Jos man piktai atkirto: "Ne tavo reikalas! Gydytoja geriau žino, kam gyventi, o kam mirti..." Atsakau, kad gydytojų pareiga gelbėti gyvybę, o ne žudyti. Juk jos, žudydamos savus kūdikius, elgiasi blogiai, nei fasiatistai, kurie žudė tik svetimas tautas.

Jos ėmė šaukti: "Nešdinkis! Tur būt iš durnių namų ištraukai, kad taip visų galiesi. Tai mūsų reikalas — ką norime, tą darome!"

Išėjau su skaudančia širdimi. Dar kreipiausiu į budinčią gydytoją, bet ir ta nieko nepadėjo. O čia pat buvo gimdymo namai, specialios lovytės per anksti gimusiams kūdikiams, šiluma ir

(nukelta i 2 psl.)

A.J.K.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Spaudoje pagerbtas prieš metus sulaukęs 80 metų amžiaus ir pasitrukęs į pensiją pramoginius dainininkas Antanas Šabaniauskas. Pažymima, kad kilęs iš Jurbarko, dailaus dainavimo mokėsi Italijoje, nuo 1927 dainavo Lietuvos operos chore, atlikdavo ir mažesnes solo partijas. Nuo 1930 émė reikštis kaip pramoginės dainos dainininkas ir greitai pasidarė labai populiarus tos srities dainininkas. Yra įdainavęs 50 plokštelių. Pagarbai laikomas estradinės muzikos pradininku.

— Kauno muzikinio teatro dirigentui Stasui Vytautui Čepinskui suteiktas Lietuvos nusipelniusio meno veikėjo garbės vardas.

— Lietuvos muzikai, dainininkai, dirigentai labai dažnai siūlami konkerto į kitus Sovietijos miestus. Jau šiai metais jųvairiose vietose koncertavo smuikininkai E. Paulauskas, P. Katilius, pianistė N. Rubackytė, vargonininkai L. Digrys, V. Survilaite, V. Kviklys. Žymieji lietuvių dirigentai S. Sondeckis, J.

Savaitės įvykiai

Britanija numato pasiūlyti Airijai bendrą kai kurių šiaurinės Airijos reikalų tvarkymą, bet Airija reikalauja, kad sritis būtų prijungta prie Airijos.

V. Vokietijos užs. reik. ministeris Hans-Dietrich Genscher, prie vykdamas į Sov. S-gą, pareiškė, kad Vakarų sajungininkai nedarys jokių nuolaidų Sov. S-gai už jos sugrįžimą į branduolinių ginklų sumažinimo pasitarimus.

Vietnamas, nujaudamas pavojų iš pagerėjusių JAV santiukų su Kinija, ir turėdamas galvoj krašto sunkią ūkinę būklę, stengiasi sudaryti Vakarų akys apie save geresnį vaizdą ir paskelbė, kad numato grąžinti JAV aštuonių žuvusių karių lavonus, kurie buvo iki šiol laikomi dingusiais be žinių.

I JAV atvyko Amerikos bažnyčių tarybos organizuota sovietų dvasininkų 20 asmenų delegacija ilgesniams vizitui. Delegacijos tarpe yra Maskvos rabinas Sajevič ir metropolitas Juvenalis.

Izraelis areštavo apie 30 kolonistų žydų, kurie buvo įtariami padėjėti į arabų autobusus Rytų Jeruzalėje bombas ir vykdę kitus teroristinius veiksmus prieš arbas.

Sov. S-gos Aukšč. teismo pirmininkui Lev. N. Smirnow išėjus į pensiją, į jo vietą buvo pasiskirtas buv. teisingumo ministras Vladimiras I. Terebilov, o į pastarojo vietą — Rusijos respublikos vyr. prokuroras Boris V. Kravcov.

Papua Naujosios Gvinėjos kai kurie gyventojai, norédami dalyvauti ten atsilankusių popiežiaus Jono Pauliaus II sutikime, pėsti keliavo net 250 mylių.

Solistė Violeta Rakauskaitė, lietuvių populiariosios muzikos žvaigždė, atlikusi daugelį koncertų ir pasireiškusi eilėje plokštelių, šiuo metu yra atskridusi į Hollywoodą, Calif., kur daro dainų įrašus savo naujai ilgo grojimo plokštelių, pavadintai "Violeta II". Dainos yra pramoginės, sukurto lietuvių estradinės muzikos kompozitorių bei kelių kitataučių. Irašai atliekami Gintaro studijoje. Garsas režisierius — Paulius Jasiukonis. Nuotraukoje — Violeta garso — Vine Street Hollywoode. Nuotr. Rimo Poškausio

Domarkas, J. Aleka, G. Rimkus diriguojia net svetimius ansamblius svetimiuose miestuose. O pagarsėję Vilniaus kvartetas, Lietuvos kamerinis kvartetas gastrolioja didžiosiose Lenino grando ir Maskvos salėse. Lietuviai menininkai pasiunčiami į i tolimus Kazachstaną ir pietinių Sibiro miestus. Atrodo, kad tos gastos organizuojamos ir dėl aukšto muzikinio lietuvių lygio ir dėl politinių tikslų.

— Ruošiantis Šiaulių miesto iškrimo 750 metų sukakti, 1983 buvo paskelbtas meno kūrinių eskių šiaulietaiška tema konkursas. Jury komisija jau įvertino gautus kūrinių eskius ir paskyrė premijas. Konkurse dalyvavo 20 dailininkų. Premijas gavo: E. Juchnevičius, A. Švažas, R. Buivydės, V. Kiesseras, K. Musteikis, J. Mackonis, A. Zokaitis, S. Šimulėnas.

— A. Suchoskis į latvių kalbą išvertė V. Petkevičiaus romaną "Grupė draugų" ir K. Sa- jos pjesę "Reptilių". Abi knygas išleido leidykla "Liesma" Rygoje.

— Pinigine premija apdovanojamas Alytaus šaldytuvų fabrikas už naujo tipo šaldytuvu — Snaigė 15 — sukūrimą. Per pirmuosius šiuo metu ménescius "Snaigė 15" pagaminta 40,000, bet trečdalis tų gaminių jau išsiesta į Kubą, Lenkiją ir Vengriją.

— Susirūpinta originalia lietuvių dramaturgija. Kovo pabaigoje Vilniaus pedagoginiame institute buvo sušauktas teatro kritiku pasitarimas, pavadintas "Teatro mozaika". Dalyvavo žinomi teatro kritikai: I. Aleksaitė, E. Bundilaitė, A. Girdžiauskaitė, E. Jansonas, D. Juodeikiūtė, J. Lozoraitis, A. Sa-

Kosta Rikos vyriausybė palašė JAV lengvų ginklų jos civilinei gvardijai ginkluoti.

Etiopijos charge d'affaires Tesfaye Demeke, vyriausybės atšauktas į Etiopiją, pasipraše JAV politinės globo.

— 19 Jugoslavijos intelektualų pareikalavo, kad vidaus reik. ministeris Stane Dolanc paaikiintų, kokiui būdu mirė privatas susirinkimo metu sulaikeytas ir kelis kartus tardytas Radomir Radovic, arba atsistatydintų.

Apie 30 ginkluotų vyrių raketom ir automatiniais ginklais apšaudė Libijos diktatoriaus Qaddafi gyvenamas kareivines, bet po kelių valandų kautynių su jam ištikimais daliniais buvo nugalėti.

Fiziko Sacharovo žmona Jeleena G. Bonner yra tardoma dėl sovietinės sistemos žeminimo ir valstybės išdavimo ir jai yra draudžiamas išvykti į Gorki, kur Sacharovas yra ištremtas. Pats Sacharovas, reikalaudamas, kad jo žmonai būtų leista išvykti į užsienį gydytis, gegužės 2 pradėjo bado streiką.

Irako lektuvai raketom apšaudė Šiaurinė Persijos įlankoj laivus ir vieną Saudi Arabijai priklausantį tanklaiju padegė.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

ziskas ir jam buvo pateiktas krasos orderis. Pasiteiravus, kokiu pretekstu bus daroma karta, tardyt. Kubiliauskaitė atsakė: "Ieškosim Rembranto reprodukciją ir kitų paveikslų".

Krasos metu paveikslų buvo "ieškoma" mažiausiuose stalčiuose, drabužiuose, šaldytuve ir kitur, kur tokiai dalykai yra būti negali. Krasos metu paimta: Andriukaitė "Bausmė be nusikaltimo", kard. Slipyj kalbos tekstas, kunigas A. Svarinskas ir S. Tamkevičius nuotraukos, maži medalionai su Kristaus atvaizdu, paveikslukai, maldų tekstai. Krasos metu dingo str. apie Vyduno gyvenimą.

Po krasos buvo paliktas kveitimas tardymui į milicijos valdybą. Kadangi kveitimas buvo be antspaudo, P. Cizikas į tardymą néjo.

Spalio 7 pašto dėžutėje buvo rastas be antspaudo kveitimas į tardymą spalio 3.

milionis, I. Veisaitė ir A. Vengris. Kritikai ieškojo priežasčių, kodėl Lietuvos teatrų taip retai stato originalią lietuvių dramaturgiją ir lietuvių draminę klasiką. Nusiskėsta, kad jaunieji režisieriai jaučia per mažai atsakomybę už lietuvių dramos likimą. Tokia "teatrinė panorama" jau yra kelinta iš eilės. Tokiuose pasitarimuose gražiai pakalbama, bet nieko konkretaus nepadaroma. Režisieriams, matyt, yra lengviau naudotis propagandine verstine sovietine dramaturgija.

— Prieš trejus metus paverbtas Lietuvos Kultūros ministerija įsteigė kvalifikacijų pasitobulinimo institutą. Tai esanti svarbiausia ministresrijos įstaiga, kurios paslaugomis naudojasi tūkstančiai įvairių sričių specialistų.

— Lietuvoje viešai prisipažystama, kad ir dėl yra komunistinės propagandos priemonė. Tam tikslui kiekvieną pavasarį ruošiamos "dailės dienos". Šiaisiai metais tokios dailės dienos buvo bandžiojama pabaigė ir gegužės pradžioje. Dailininkų būreliai buvo pasiūsti į Biržų ir Marijampolės (Kapsuko) rajonus. Dailininkai kūrė darbo pirmūnų portretus ir kompozicijas. Dailės dienos užbaigtos parodomis Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliouje, Panevėžyje, Alytuje.

— Šiauliouose atidarytas Šeštasis prekybinis knygynas. Ra- Pr. N.

šoma, kad Šiauliai per metus nuperkā knygų už milijoną rublių.

— Okupantai daugelį metų negailestingai naikino Lietuvos miškų. Tik nesenai susirūpinta planingu mišku atželdinimui. Spaudos žiniomis, ši pavasarių Lietuvos būsių pasodinta 10,000 ha jauno miško.

— 1982 metais mirės muzikas Stasys Valniūnas paverbtas paminkline lenta, prikelta Vilniuje prie namo, kur jis yra ilgesnį gyvenęs.

— Skulptoriui Antanui Dimžiliui už propagandinę skulptūrą "Penkmečio kūrėjai" įteiktas aukso medalis. Padidinta skulptūra būsianti pastatyta Panėvėžyje.

— I Sibiro miestus koncertuoti trims savaitėms išsiesta Rumšiškių buities muziejaus meno ansamblis. Grįždamas iš tolimos kelionės ansamblis koncertuoja į Maskvoje.

— Vilniuje įvykusiame kompozitorų suvažiavime žinomas oficialus muzikologas J. Gaudrimas labai džiaugėsi lietuvių "tarybinės" muzikos išsaugimu ir tobulejimu. Esą išleista ir nemaža muzikinės srities knygų.

— Sovietiniai garbės titulai. Ansamblis "Lietuva" direktoriui P. Telyčėnui suteiktas nusipelniusio LTSR muzikos veikėjo garbės vardas. Poetui Albinui Benediktui Bernotui suteiktas nusipelniusio LTSR rašytojo garbės vardas.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinai atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gelū perdutuvė. Gėlės įvairių progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuvės. Koplyčios parupinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager 3rd Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvės direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vienos automobiliam pastatyti.

JUZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudinai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoje kreipiantis pamintė, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Saile vestuvėmis ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuvišką ir europietišką duoną ir pyragą, šventėms, vestuvėms bei pokyliams torai. Dalia Radžlinas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, aukas ir sidabrus. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIOS VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8-9 v.v., penktadieniais 7:30 - 8:30 v.v. Inž. Ed. V. Mellus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", sekmadieniais 2:05 - 3:00 v. p.p. iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kežys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPIŲ.

Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDIMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaicai ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LÉKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKNIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
- LIETUVĀ

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y., 11207

Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenumerata metam \$15.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuozuru • Pavarde pasirasyti straipsniai nebutini išreikšia redakcijos nuomone • Uz skelbimų turini ir kalba redakcija neatnauk.

ISSN 0011-6637

Redaguoją REDAKCINE KOMISIJA

Mokslo metus baigiant

Lietuviškos šeštadieninės mokyklos baigia mokslo metus. Reikia džiaugtis, kad išteisėta, kad baigtas vienas lituanistinio švietimo tarpas — mokslo metai.

Šia proga dėkojame visiem tėvams, kurie taip išvermingai vežė savo vaikus į mokyklas, kurie rūpinosi, kad jų vaikai gautų kuo daugiau lituanistinio lavinimo. Dėkojame ir mokytojam už jų didelį trūšą, už pašaukėmą, kad jaunoji karta išaugtų lietuviškoje dvasioje.

Dėkojame ir tévų komitetam, kurie rūpinosi mokyklos išlaikymu. Dėkojame visiem aukotojam, réméjam už išairias aukas mokyklai.

Gera, kad baigėsi mokslo metai, kad prasidės vasaros atostogos. Daug kur tévai su vaikais išvažiuos atostogauti, varšoti. Susidarys gera proga padraugauti su vaikais. Ta pačia proga pasiūmkite ir lietuviškų knygų ir kitokių leidinių. Reikia pasiryžti per vasarą perskaityti bent vieną, dvi lietuviškas knygas.

Vasarą vyksta ir jaunimo stovyklos. Tai ypač gera mokykla, kur ir pažaidžiama, pabūnama gamtoje ir daug išmokstama — nauju lietuvišku dainu, žaidimui. Svarbiausia išsigijama nauju lietuvišku draugu. Tokiu būdu jaunimas jaučia i lietuvišką visuomenę. Leiskime savo vaikus į tokias vasaros stovyklas. Nesi galėsime.

Šiemet bus ir tautinių šokių šventė Clevelande. Šokių grupės repetuoja, rengiasi. Padėkime jaunimui nukeliauti į šią šventę, paremkime savo aukomis. Tegu važiuoja ir šiaip jaunimas pasiziūrėti, dalyvauti šioje manifestacijoje.

Tokie masiniai susibūrimai teigiamai nuteikia jauną žmogų, išugdo drąsą, pasitikėjimą stiprina ir lietuvišką nusiteikimą. Drauge tai yra gera proga padidinti ir savo tautinių šokių

ansamblius, grupes. Tokie festivaliai kaip tik ir duoda progos pritraukti daugiau jaunimo, nes jaunimas nori pasirodyti. Ir po šokių šventės išlaikykime gyvas savo tautinių šokių grupes. Teigu jos pasirodo savo apylinkėse.

Vasarą būna ir mokytojų studijų savaitė Dainavaje. Suvažiuoja ten mokytojai ir kalba švietimo temom. Ypač svarbu, kad kuo daugiau jaunujų mokytojų ten nuvažiuotų. Ten jie daug ko išmoks ir sužinos. Padėkime nukeliauti iš savo viešovių į šią studijų savaitę Dainavaje. Čia gali patalkinti tévų komitetai ir Lietuviai Bendruomenės apylinkės ar apygardos. Konkrečiai reikia lešų kelionėm. Galima tokiem reikalam ir aukų parinkti. Mokytojų taip reikia ir jie dabar ne taip lengvai parengiami mokyklos darbui.

Pastebėta, kad mokiniai skaičius mokyklose mažėja. Vasara ir duoda progos apsidairyti ir surašyti visus mokinius, kurie galėtų lankytis mokyklą. Čia turi patalkinti Lietuviai Bendruomenės vienetai — apylinkės ir apygardos. Reikia ir paskatinti ir nuteikti, kad vaikus leistų i lietuvišką šeštadieninę mokyklą.

Mokslo metus baigdamis, drauge planuojame ir apie naujus. Reikia iš anksto užsisakyti mokslo priemones, vadovėlius, kad paskui laiku būtų galima pradėti darbą. Per vasarą galima ir pasigaminti reikiamu mokslo priemonių — surinkti kokius paveikslus, padauginti kokias iškarpas. Ir Švietimo Taryba turi rūpintis vis tobolini mokslo priemones. Dabar jau pasidaro lengvai prieinamos vaizdajostės — video. Reikia padaryti tokias vaizdajostes iš vasaros stovyklų, iš tautinių šokių šventės. Reikia išfilmuoti lietuviškas ištaigas, asmenis. Visa tai galima klasėje paskui parodyti.

Mokslo metus baigdamis, drauge planuojame ir apie naujus. Reikia iš anksto užsisakyti mokslo priemones, vadovėlius, kad paskui laiku būtų galima pradėti darbą. Per vasarą galima ir pasigaminti reikiamu mokslo priemonių — surinkti kokius paveikslus, padauginti kokias iškarpas. Ir Švietimo Taryba turi rūpintis vis tobolini mokslo priemones. Dabar jau pasidaro lengvai prieinamos vaizdajostės — video. Reikia padaryti tokias vaizdajostes iš vasaros stovyklų, iš tautinių šokių šventės. Reikia išfilmuoti lietuviškas ištaigas, asmenis. Visa tai galima klasėje paskui parodyti.

Darbininke ne sykj buvo rašyta apie gana gausų lietuvių pranciškonų prieauglių paskutinių šešerių metų būvyje. To prieauglio jau pasirodė pirmieji vaisiai — balandžio 19 Kennebunkporto vienuolyne koplyčioje vysk. Vincentas Brizgys iš ty jaunuji pranciškonų būrelio išventino vieną kunigą ir vieną diakoną.

Tai, galima sakyti, jau ketvirtiosios pranciškonų eilės atžalos išėivijoje. Pirmajai reikia prisikirti tuos, kurie buvo išsaugę ir pranciškonais tapę Lietuvio. Antrajai priklauso baigusieji mokslus antrojo pasaulinio karo metu Europoje. Trečiąjį eilę sudaro istojo į vienuolyną iš išaukėti Jungtinėse Amerikos Valstijose. Jie visi lietuvių kilmės, aktyvūs ir susiglaudę į vienuolinį sambūrį, tiesiogiai priklausantį Pranciškonų Ordino generaliniam vyresniajam.

Ketvirtiosios eilės gina narių dauguma jau nebenturi šaknų lietuvių tautoje. Jie pas mus atėjo vedami savo tros užuoautos bei meilės katalikiškai Lietuvai, kuri jau tiek metų kenčia persekojimus už religiją. Tos pranciškonų kartos atstovas stengiasi pažinti mūsų tautos istoriją, kultūrą, jos dabartinę padėtį.

Taip pat rūpinasi pramokti ir lietuvių kalbos. Jų žvilgsnis į Lietuvą yra kaip į misijų kraštą. Jie buvo priimti tada, kai mūsų išeivijos jaunimas visiškai nesidomėjo nei kunigystė, nei vienuolynais. Tikimasi, kad ir ketvirtiosios eilės pranciškonų veikla bus naudinga išeivijai į Lietuvą.

Naujas kunigas pranciškonas Robertas Barber yra kilęs iš Californijos. Gimė jis 1934 Los Angeles mieste. Ten baigė

**KUNIGO IR DIAKONO ŠVENTIMAI
KENNEBUNKPORTO VIENUOLYNE**

Iš šventinimo iškilmių Kennebunkporto, Maine, vienuolyne balandžio 19, Didžių Ketvirtadienį. Visos nuotraukos Tėv. Pranciškaus Giedgaudo, OFM.

Naujas kunigas Robertas Barber priima kieliką iš vysk. V. Brizgio rankų.

Naujas diakonas Denis Arambasick priima mišiolą iš vysk. V. Brizgio rankų.

Išventintas į kunigus Robertas Barber laimina žmones, uždėdamas rankas ant galvos.

AUŠRA NAUJOS GADYNĖS TEKA**AUŠROS 100 METŲ SUKAKČIAI PRISIMINTI**

PAULIUS JURKUS

25.—

Dr. Jonas Basanavičius išsirengė kelione į Ameriką. Tai buvo 1913 metų birželio 6 diena. Susitarė su dr. M. Yčiu susitikti Vilkaviškyje liepos 10. Basanavičius išvyko į savo téviškę Ožkalnaius, o dr. Martynas Yčas į savo Biržų kraštą.

Kaip buvo surasta, liepos 10 abu susitiko Vilkaviškyje ir traukiniu iškeliau į Vokietiją. Per Berlyną, Bremeną pasiekė Bremerhaveno uostą, kur "Prinz Friedrich" laivu išplaukė į Ameriką į New Yorką.

Atvyksta į Ameriką

Kelionė į Atlantą užtruko 10 dienų. Buvo laiko pagalvoti. Šiuo kelioniu per Atlantą juk perplaukė daug tūkstančių lietuvių emigrantų. Bėgo nuo karų tarnybos rusų kariuomenėje, bėgo ir nuo skurdo, vargo, ieškodami geresnio gyvenimo.

Tame didžiųjų laisvių krašte jie išsikėrė ir vertėsi. Sunkiai dirbdami, jie čia judėjo, statė savo parapijas, mokyklas, leido laikraščius. Čia buvo dinamiška, gyva lietuvių išeivija, kuri tikrai ilgėjosi savo paliktos téviškės, kuriai kiekvienas žodis apie paliktą kraštą buvo brangus.

Toje Amerikoje tada buvo ir dr. Martyno Yčės tévas ir vienas brolis. Tikriausiai buvo ir Basanavičiaus kokių giminii. Bet ne pas giminės jiepliu plaukė per Atlantą. Jiedu plaukė, pas lietuvius, kad jie savo auka padėtu Lietuvai pasistatyti Tautos Namus. O Namų reikėjo tautinei gyvybei palaikyti ir stiprinti.

Atvyko į New Yorką

Atvyksta į New Yorką, jie sustojo Susivienijime Lietuviai Amerikoje, tuo pačiuose namuose, kur dabar yra SLA

centrinė ištaiga. Sustojo Susivienijimo leidžiamo "Tėvynės" laikraščio redakcijoje.

Ir koks buvo didelis išpūdis Amerikos lietuvių! Nuo Aušros pasiodymo buvo praėjė 30 metų, kad štai pas juos atvyko pats vyriausias ir svarbiausias aušrininkas dr. Jonas Basanavičius. Juk Aušra ir atnešė tautinių lietuvių susipratimą. Kai prieš 30 metų buvo tik saujele uolių patriotų lietuvių, tai dabar jų buvo tūkstančiai. Ir visi jie jaučiai meilę ir dekingumą dr. Jonui Basanavičiui.

Ir jo atvykimais dar labiau pakėlė visų nuotaikas. Lietuviai jau tada buvo visur pilna. Višos kolonijos buvo gyvastinges ir veikliaus. Visos laukė, kada atvyks tas Aušros tévas.

Iš "Tėvynės" laikraščio jie pirmiausia aplankė "Viénybę Lietuvininkų" ir Brooklyno lietuvių.

Važiuoja per lietuvių kolonijas. Iš čia nukeliavo į Scrantoną, Pa., kur buvo kitas aušrininkas dr. Jonas Šliūpas. Jis čia vertėsi gydytojo praktika. Iš ty laikų yra išlikusi graži nuotrauka, kur abu barzdoti aušrininkai sėdi greta.

Iš čia nukeliavo į Buffalo, į Chicago. Chicago pasidare lygį į centras. Iš čia buvo sutvarkomas visos kelionės. Bet taip palaikė, kad Chicagoje siautė dideli karščiai. Tada nebuvu tokiai vėsinimų ir patogumų, ir dr.

Jonas Basanavičius labai suvargo.

Jiedu buvo atvykę svarbiais reikalais — rinkti aukų. Reikėjo visur sakyti prakalbas, aiškinti, kas Lietuviai Mokslo Draugija, kaip ji veikia, kas bus tie Tautos Namai ir t.t. Po tokių kalbų pasirodavo ir vietiniai lietuvių chorai, dainininkai. Paskui buvo vaidės su sveikinimo kalbom. O sveikintoju buvo daug, o entuziazmas buvo didelis, tai lengva suprasti, kokios buvo sunkios dienos aukų rinkėjams. Vaišės baigdavosi 1 ar 2 valandų nakties.

Tai nujausdami, abu prieš kelionę sutarė visai neragauti jokio stiklelio. Tai būsia geriausia. Ir Amerikoje pasiskelbė esą blaivininkai.

Amerikoje daug jiem padėjo poetas K. Juregelionis, "Lietuvos" redaktorius B. K. Balutis. Rémė juos lietuviška spauda. Toks uolus jų rémėjas buvo kun. J. Kaupas, Draugo laikraščio vienas iš steigėjų, tuometinis redaktorius. Bet jiem čia esant, jis staiga mirė, ir dr. J. Basanavičius apgailejo ši šviesų lietuvių, kunigą patriotą.

Dr. M. Yčas iš Chicagos buvo nuvykęs į Omaha, Nebraska, ieškoti savo tévo ir brolio. Tėvas jau buvo miręs, rado tik broli.

Apvažiavo jie visas lietuvių kolonijas. Keliavo traukiniai, keliavo ir automobiliais. Jau eilė lietuvių turėjo savo mašinas ir

brangius svečius pavėžindavo į kitus miestus. Kaip tik dažnai paveždavo kunigai.

Aplankė lietuviškas kolonijas, sakydamas kalbas, rinkdamas aukas. Kai kur susirinkdavo lietuvių iki pusantro tūkstančio. O buvo vietų, kur atsilankė tik 50. Šalia to aplankydavo ir miesto įžymybes, muziejus. Žinoma, aplankydavo to meto lietuvius veikėjus. Aplankė ir Washington su Kongreso rūmais.

Išvykstant pradėjo rengti išleistuvės. Tokios išleistuvės Chicagoje buvo rugpjūčio 30. Jos buvo surengtos Shermano viešbutyje. Pasakytė daug sveikinimo kalbų.

Iš Chicagos vėl traukė per lietuviškas kolonijas — Detroitas, Clevelandas, Pittsburghas. New Yorke išleistuvės buvo spalio 25. Tada Susivienijimas Lietuviai Amerikoje dr. J. Basanavičiui įteikė garbės ženkliuką.

Iš New Yorko išvyko "Imperator" laivu. Išplaukė lapkričio 1 ir po 7 dienų jau buvo Prancūzijoje.

Atvyko į Cherbourgą uostą, iš ten — į Paryžių, kur juodu globojo Juozas Gabrys. Paryžiuje apžiūrėjo muziejus, paminklus, aplankė operą. Basanavičius dar 10 dienų sustojo Berlyne ir dirbo bibliotekoje. 1913 gruodžio 1 jis jau buvo Vilniuje.

Gausios aukos
Keliaudami į Ameriką, jiedu neturėjo daug vilčių, kad kelio-

nė pasiėks. Aukas jau buvo rinke "Saulės" namam Kaune statyti. Tačiau ir jų aukos buvo gausios. Jiedu šioje kelionėje surinko 23,799 dol. ir 36 centus.

Kelionės išlaidos buvo 1,568 dol. ir 89 ct. Tautos Namų statybai liko 22,330 dol. ir 47 ct.

Be to, nemažai lietuvių pasižadėjo savo aukas atsiųsti vėliau. Iš viso aukotojų skaičius siekė apie 6000 asmenų.

Labai čia daug pasidarbavo lietuviškųjų spauda, gi redaktorius B. K. Balutis "Lietuvos" idėjo kiekvieno nario labdario fotografią.

Nariai labdariai turėjo aukoti nemažiau 100 dol. Iš viso tokį buvo per 80. Anais laikais 100 dol. buvo didel

MAIRONIO PARKO PIRMINKO PAGERBIMAS

Worcesterio Šv. Kazimiero parapijos vyrų choras, atsiėdė kodamas už globą ir paramą savo geradariui Maironio Parko pirminkui Kaziui Adomavičiui, suruošę kovo 24 jo pirminkavimo 20 metų ir vedybinio gyvenimo 10 metų suakčių proga pagerbimą.

Pagerbimas buvo labai vykusi organzuotas, spalvingas ir gerai parengtas. Visą organizacinių darbų ant savo pečių išnešė nenustumas choros pirminkas Algis Glodas. Jis, atidarydamas minėjimą, aptarė pagerbimo prasmę ir programai vadovauti pakvietė Eduardą Meilį.

Pirmas sveikino Maironio Parko vicepirminkas Jonas Pipiras. Jis nušvietė Kazimiero Adomavičiaus 20 metų veiklą ir vadovavimą Maironio Parke. Prieš 32 metus atvykės iš Anglijos, turėdamas vos 30 metų, jis tuo išsijungė į Worcesterio lietuvių gyvenimą: pirmiausia į Meno mėgėjų Ratelį ir penkerius metus jam vadovavo. Nuo 1964 perėmė vadovavimą be-sikuriščiam Maironio Parkui. Nebuvo tai lengvos pareigos.

Kasoj ne tik nebuvę pinigų, bet dar slégė nemaža skola. Pirmoji pastatyta salė neturėjo renginių. Didelio sumanumo dėka pirminkas pakėlė renginių skaičių, organizavo piniginių vajų ir 1970 jau pastatoma antroji salė su pagelbiniais iengimais.

1973 kūčių vakarą gaisro sunaikintas pastatas po metų atstatomas. Dabar K. Adomavičiaus vadovaujamas Maironio Parkas išsaugo ne tik į lietuvišką Worcesterio ir apylinkių centrą, bet tapo ir amerikiečių labai megiamą renginių vietą. Baigdamas sveikinimą, J. Pipiras linkėjo dar daug metų dirbtinių ir vadovauti Maironio Parkui, o taip pat saulėtos ateities šeimyniniame gyvenime.

Dar sveikino Worcesterio Lietuvių Organizacijų Tarybos pirminkas Petras Molis. Valsčių astovas William J. Glodis pažymėjo, kad K. Adomavičiu vadovaujant, Maironio Parkas turi labai gerąvardą ir šian-dien lietuvių būti yra garbė. Jis K. Adomavičiui įteikė žymenį, kuriamo taip sakoma: "The Commonwealth of Massachusetts, The House of Representatives, Official Citation. Your outstanding contribution to all Worcester Area Lithuanians and their organizations through your generosity, support, ethnic pride, and magnificent example of Lithuanian Leadership of the Highest Degree. Pasiraše: Thomas W. McGee, Speaker of the House, ir William J. Glodis, State Representative."

Taip pat sveikino Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Antanas Miciūnas, MIC, Meno

Mėgėjų Ratelio įkūrėjas Leopoldas Jakubauskas, Atlanto rajo skautų vadėva Apolinaras Treinys ir choro vadovas muz. Zigmantas Snarskis.

Atžymint vedybinio gyvenimo 10 metų sukaktį, buvo įneštas Irenos Markevičienės ir choro pirminko Algio Glodo tortas su 10 degančiu žvakučiu. Sugiedota Ilgaiusiu Metu ir išgertos šampano taurės su linkejimais.

Po vakarienės vyrų choros, diriguojamas muz. Z. Snarskio ir akomponuojant vargonininkai Olgai Keršytė, sudainavo keturias dainas:

K. Kubilinsko "Pavasario akvarėlė" — muz. A. Raudonikio, T. Makacinas "Žemės šauksmas" — Br. Mackevičiaus, Binckio "Lietuvos kareivėliai" — S. Šimkaus, J. Marcinkevičiaus "Užstalės daina" — muz. B. Dvariono.

Pagerbime dar dalyvavo vyčių 26 kuopos, Vyrų klubo, Lietuvių Bendruomenės, Šv. Kazimiero parapijos moterų gildos ir skaučių astovai.

Po meninės dalies Z. Snarskis ir O. Keršytė įteikė K. Adomavičiui garbės choro nario pažymėjimą.

Po visų ceremonijų Kazys Adomavičius nuoširdžiai, savo ir žmonos Teresėlės vardu, dė-

Maironio Parko pirminkui K. Adomavičiui įteikia žymenį.
Iš k. Thomas W. McGee — Speaker of the House, K. Adomavičius, William J. Glodis — State Representative. Nuot.
L. ir E. Koslowski

kojai chorui, jo vadovam ir organizacijai astovam bei visiem svečiam už suruoštą staigmeną, pagerbiant jo 20 metų kaipo Maironio Parko pirminku ir 10

metų vedybinio gyvenimo suakčių proga. Pagerbimas buvo puikiai suorganizuotas ir prasmingas.

J.P.

LITUANISTINIS SAVAITGALIS

Balandžio 7 - 8 Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero parapijos salėje vyko lituanistinis savaitgalis, kuriamė dalyvavo Danutė Bindokienė, viešnia iš Chicago, jau 20 metų su viršum dirbanti Donelaičio lituanistinėje mokykloje, jos vicedirektorė, keletą knygų jaunimui autore.

Po vėlaičių pakėlimo ceremonijų mokyklos kieme viešnia turėjo pokalbi su mokinii tėvais tautinio auklėjimo ir mokymo klausimais. Pradžioje su ją susirinkusius supažindino Šv. Kazimiero mokyklos vedėja D. Polikaitienė.

D. Bindokienė papasakojo apie savo patirtį, dirbant sa-vaitgaliais didelėje Kristijono Donelaičio mokykloje, kadaise turėjusioje per 400 mokinį. Pasiskiusi, jog esanti keturių sūnų motina, savo patirtį jungė kaip mokytojos, auklėtojos ir motinos. Pasakojo, kad Donelaičio mokykloje lituanistiniai mokslai išeinami paspartintai — dvemis metais anksčiau, negu kitose Chicagos lituanistinėse mokyklose ir nupasakojo motyvus, kuriais mokykla remia šią praktiką, akcentuodama, jog mokyklos absolventai pajęgia Pedagoginiams institutu moksłai testi neblogiai negu iš kitų mo-

kyklų atėjė ir duoda šiam institutui daug studentų. Nupasakojo, kaip derinamas mokyklos darbas su kitais tiesioginiais mokinio išspareigojimais šio krašto mokyklose.

Po to vyko nuomonų pasikeitimai pasikalbėjimo formoje: klausimų ir atsakymų ribose. Bene įdomiausias klausimas buvo J. Kojelio. Jis iškėlė reikalą visuomenės mokslo mokymą praplėsti praktiška linkme, kad mokinys sugebėtų reaguoti į iškilusius politikos horizontuose netikėtus ivykius. Žinoma, šis klausimas yra gana plačios apimties, surištas su daugeliu kitų aplinkybių, todėl kalbėtojai nebuvo lengva duoti tikslų atsakymą. Paliesta buvo ir daugelis kitų klausimų.

Vėliau rašytoja Bindokienė kalbėjosi su vyresniųjų klasinių mokiniais apie jaunimo literatūros kūrybą, papasakodama savo patirtį, kaip ji pati pradėjusi rašyti ir kaip ji pasirenkanti temą. Ji sakėsi esanti viena iš jaunesniųjų rašytojų, nors jau peržengusi 50 m. ribą. Ėmėsi rašyti vaikams kūrinėlius, jausdama didelį trūkumą šios srities skaitinių. Ragino jaunimą išbandyti savo literatūrinius susibėjimus.

Bindokienė kalbėjosi su vyresniųjų klasinių mokiniais apie jaunimo literatūros kūrybą, papasakodama savo patirtį, kaip ji pati pradėjusi rašyti ir kaip ji pasirenkanti temą. Ji sakėsi esanti viena iš jaunesniųjų rašytojų, nors jau peržengusi 50 m. ribą. Ėmėsi rašyti vaikams kūrinėlius, jausdama didelį trūkumą šios srities skaitinių. Ragino jaunimą išbandyti savo literatūrinius susibėjimus.

Rašytoja atsakinėjo į jaunuju klausimą. Is įdomesnių klausimų buvo, kodėl ji, mokėdama anglų kalbą, rašanti lietuviškai. I tai ji atsakė, kad anglų kalboje nėra sios literatūros trūkumo ir apskritai esanti rašytojui didelė kompetencija. Mokinį įdomesnis pageidavimas buvo, kad rašydama kā nors pasirinktų medžiagą iš ateities spėjamų ivykių.

Balandžio 8 po mišių parapijos salėje lituanistinis savaitgalis buvo teisiamas. Rašytoja pažindino su auditorija LB Varkų apygardos valdybos narys J. Raulinaitis. Pirmiausia D. Bindokienė pasveikino laureatę Alę Rūtą, laimėjusią Draugo konkurse premiją. Pasidžiaugė išleidžiamą Vytes Nemunėlio rinktinė "Mažųjų pasaulių".

Nupasakojo apie lietuviško švietimo padėti į Chicagoje veikiančias mokyklas, iš kurių dviejose dešimta lietuvių kalba kasdien. Už lietuvių kalbos mokymą galima gauti kreditus. Supažindino su metodais, skatinančiais jaunimą mokytis lietuvių kalbos. Sakė, kad Kristijono Donelaičio mokykloje, kur ji šeštadieniais dirbanti, mokiniai skaičius nusistovėjo apie 200. Isteigta lietuviškai nekalbančių suaugusių klasė. Tai kelia didesnį entuziazmą lietuviškam tau-niam auklėjimui ir švietimui.

Donelaičio mokykla pati pasirūpina reikalingomis mokslo priemonėmis. Joje dirba 24 mokytojai. Atkreipė dėmesį, kad mokiniai būtų pripratinti skaityti lietuviškas knygas. Taip pat bandyti ieškoti būdų įtrauktinius į spaudos darbą. Gal vienas kitas, pamatės savo parašytą atspaustintą straipsnelį bus pa-skatinas imtis kūrybinio darbo.

Cia ji prisiminė mirusį rašytoją Aloyzą Baraną, kuris jai pačiai ir kitiem turėjė didelės įtakos. Spaudos darbuotojam senstant, reikia paruošti naujus laikraštinių kadrus. Reikia jaunimui ne tik skaitinti, bet globoti ir sudaryti palankias sąlygas.

Baigusi savo pranešimą, rašytoja dar dalinosi mintimis su svečiais, kurių vieni klausinėjo apie Chicagos teatro padėtį ir kitas rūpimasis sritis, kiti reiškė rašytojai komplimentus už jaunimui didaktinę kūrybą. Žodžiu, rašytojos, kaip viešios iš šiaurės atvykimas sukėlė didelį susidomėjimą.

Ig. M.

Worcester, Mass., Maironio Parko pirminkui K. Adomavičiui Šv. Kazimiero parapijos choros įteikė garbės nario pažymėjimą. Iš k. I-oje eileje: muzikas Z. Snarskis, pirminkas K. Adomavičius, T. Adomavičienė, vargonininkė O. Keršytė; II-oje eileje: choro pirminkas A. Glodas ir Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Miciūnas, MIC. Nuot. L. ir E. Koslowski

MIND AGAINST THE WALL
Essays on Lithuanian Culture Under Soviet Occupation. Reda-gavo Rimvydas Šilbajoris. JAV Lietuvių Bendruomenės leidinys. 1983. Spaustuvė Chicagoo. Kietais viršeliais. 180 psl. Kaina 10 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoje.

faktas ar fikcija? A. K. — Sovjetų slaptosios tarnybos veikla, A.J.K. — Čilės diktatūros na-guose. Sukacijų skyriuje minimos šios suakty: 80 metų — vysk. Vincento Brizgio ir Antano Tamulionio, 75 metų — Henricho Idzelio ir kūn. Vytauto Bagdaniavičiaus. Rašinyje "Žiburiams užgesus" paminiimi šie mirusieji: Georges Bidault, Teodora Šlepetiene, Ona Butkienė, Jonas Puškorius. (Beje, antrašteje rašoma klaudingai: "užgesus.") Apžvelgiama krikščionių demokratų veikla pasaulyje. Yra skyrelis "Faktai, nuomonės, pa-stabos". Minimos bei recenzuo-jamos knygos.

Atkreiptinas dėmesys į žurnalo redaktorių pasikietimą. Da-bartinis redaktorius A. J. Kasulaitis ta proga rašo: "Praėjusis 'Tėvynės Sargo' numeris buvo paskutinis redaguotas p. Petro Maldeikio. Jis dabar pasitraukė į pelnytą poilsį. Žurnalą jis redagavo 8 metus. Tai buvo ilgi, nuoširdaus ir pasi-šventusio darbo metai."

Į LAISVĘ. Politikos žurnalas Nr. 90 (127). 1984 balandis. Leidžia Lietuvių Fronto Bičiuliai. Redaguoja Vacys Rocūnas. Spaudžia Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Numeris iliustruotas. 72 psl. Kaina 3 dol. Metinė prenumerata: Australijoje, JAV ir Kanadoje — 7 dol., kitur — 5 dol. Užsakymus ir prenumeratos mokestį siūlti admini-stracijos adresu: Jonas Praka-pas, 14 Thelma Dr., Bakers-field C.A. 92205.

Turinys: Skaitojo žodis, A. Plukas — Bandymas iškelti Baltijos valstybių laisvės bylą Jungtinėse Tautose, Literatūros va-karas, Linas Kojelis — Istorijos ratas sukas. Juozas Kojelis — Politinės studijos Amerikos Va-karuose, Antanas Maceina — Eileraščiai ir padėkos žodis, Dr. Stasys Bačkis — Lietuvos diplomatiščiai, JAV politika ir Baltijos valstybės, Lietuvių Fronto Bičiuliai Atlanto pakraščio suvažiavimas, prof. dr. Vytautas J. Bieliauskas — Šeima Lietuvoje ir išeigoje, Nauji leidiniai, dr. Adolfas Damušis — Kaunas Tautos suki-mo dienose, Jaunimo talka spaudai.

LIETUVIŠKI ATGARSIAI OLANDŲ TELEVIZIJOJE

Iš Olandijos pranešama, kad nesenai olandų televizija per-davė įdomų reportažą apie Lie-tuvą ir jos dabartinę padėtį. Reportažas buvo perduotas olandų televizijos filmų serijoje "Tėvynės netekė..."

Apskaičiuojama, kad filmą apie Lietuvą žiūrėjo apie milijoną olandų. Filmas buvo išpuštindai-pradėtas lietuvių tautos himnu, ekrane parodant iš Lietuvos slaptai atvežtą menišką audinių išauštus Lietuvos himno žodžiaus.

Tuo po to ekrane pasirodo šiurpūs vaizdai: Stalinas Maskvoje pasirašo su nacių Vokietijos ministru Ribbentropu Rytu Europos dalybas ir raudonosios armijos tankai pradeda riedėti į Lietuvą.

Filmas yra pagristas Olandi-

joje gyvenančio lietuvių žurnalisto Izaoko Kaplano pasakojimais apie Lietuvą ir asmeniniais prisiminimais apie Lietuvos nepriklasomybės žlugimą, svetimųjų okupaciją su bai-siomis represijomis.

Pasakojimai iliustruojami senų ir naujesnių dokumentinių filmų apie Lietuvą vaizdais, taip pat vaizdais apie paties žurnalisto Kaplano lietuvišką veiklą Olandijoje — darbą Amsterdamo Rytu Europos Institute ruošiant disidentų žodyno lie-tuvišką dalį, organizuojant olandų jaunimo chorą, lietuviškai dainuojančią lietuvių liaudies dainas.

Olandų televizijos filme ir jo komentaruose atispindi didelis plankumas Lietuvai ir kenčiančiai lietuvių tautai.

Filmas yra pagristas Olandi-

KUNIGO IR DIAKONO ŠVENTIMAI KENNEBUNKPORTO VIENUOLYNE

(atkelta iš 3 psl.)

vasarą Denis atvyko į vienuolyną jau kandidatu. Per pusmetį susipažinęs su vienuoliui gyvenimu, 1979 buvo pasiūstas į noviciatą — į lenkü pranciškonų provinciją Green Bay, Wisconsin. Po noviciato laikinus ižadus padarė Kennebunkporto 1980, o amžinuosius ten pat — 1983. Teologiją stu-dijuoją kunigų seminarijoje Cromwellyje, Conn. Diakonato šventimus gavo balandžio 19 vysk. Vincento Brizgio rankų.

Kunigo ir diakono šventimo iškilmė buvo labai išpuštindaga. Kennebunkporto pranciškonų

koplyčioje pirmą kartą šventinamas kunigas. Žmonių susirinko pilna šventovė, tarp kurių buvo ir šventinamuojų giminės. Iš Lewistono, kurio apylinkėje (Greene) kadaise buvo ikturas pirmasis lietuvių pranciškonų vienuolynas, į iškilmę atvyko net du maldininkų autobusai. Taip pat atvažiavo ir iš kitų pranciškonų vienuolynų astovai. Vi-siems svečiams, kurie dalyvavo šventimui iškilmėje, buvo surengtos vaišės vasarvietės pastate. Si reta ir išpuštindaga šventė dalyvavusiems suteikė daug džiaugsmo.

T. Leonidas

PUOŠNŪS DRABUŽIAI MADŲ PARODOJE

Balfo 100-tasis skyrius gegužės 6 Kultūros Židinyje surengė puošnį ir gražią madų parodą. Jau kuris laikas tokias parodas rengia vietinis Balfo skyrius. Išvykus ilgametai skyriaus pirmininkė J. Gerdvilienė, prieitais metais parodos nebuvę. Dabar naujo skyriaus pirmininko Vinco Padvariečio pastangomis buvo surengta graži ir didelė paroda.

Parodą organizavo ir visą įrengimą tvarkė Regina Ridikiene. Jai talkino eilė žmonių. Iš vakaro buvo įrengta scena ir į salės gilumą nutiestas tiltas, kuriuo vaikščiojo modeliuotojas.

Parodą trumpu žodžiu pradėjo pirmininkas Vincas Padvarietis, atidaryti pakvietė Janina Simutienė. Ji paskaitė trumppą savo žodžių ir paskelbė, kad paroda atidaryta. Toliau vadovavo Vida Jankauskienė, kuri apibūdino drabužius, kas juos projektavo, kas pagamino, kas paskolino, kur galima išsigyti.

Pradžioje pasirodė vaikai ir modeliai įvairius vaikiškus drabužius. Pirma kartą buvo demonstruojami maudymosi kostiumai. Specialiai šiai parodai jiebuvo atvežti iš Jamaicės salų. Parodyta Jadvygė Kregždienės megzti drabužiai. Per tiltą ėjo ir ējo modeliai su sportiniai, kelionės, vakarienės drabužiai. Puošniausi ir brangišiai buvo tie vakariniai drabužiai.

Cia buvo parodyta madų kūrėjo Andrius Koval-Kovaliauskų sukurti naujausiai drabužiai, Jean Grayson's Brownstone 5 Ave. studijos drabužiai, Gražinos Tiškutės-Tucci vaikų ir jaunimo madingi drabužiai.

NAUJASIS STIGMATIZUOTASIS

Šiuo metu pasirodžiusi kun. J. Burkaus knyga "Tėvas Ginas" įdomiai aprašo sensacinius, bet tikrus antgamtinius reiškinius oblatų vienuolio kuno gyvenime. Tas vienuolis turi, kaip ir šv. Pranciškus, Kristaus kancios žaizdų pastovių ženklus ir kentėjimus, ypatingai pasireiškiančius Didžiosios savaitės dienomis. Tai yra nuostabusis Tėvas Ginas, gyvenęs Italijoje: Padre Gino Burresi, OVM, Instituto di Nostra Signora di Fatima, 00010 San Vitorino.

Kunigystė sunkiu keliu pasiekė tik 1983, būdamas jau 51 metų amžiaus, bet yra jau patystinės ypatingą Fatimos Marijos Šventovę auksčiau minėtu adresu. Labai propaguoja Fatimos Marijos kultą ir šaukia pasaulių paklausyti jos prašymo — daryti nuoširdžią atgailą.

Jis, kaip ir Teresė Neumanaitė (ir apie ją yra to paties autoriaus knyga "Konnersreutho Teresė"), "Didžiosios savaitės dienomis būna ekstazė, asmeniškai dalyvaudamas Kristaus mirtį ant kryžiaus. Tuo laiku jis būna gydytojų nuodugniai stebimas pasiruošus jį gelbėti kritisku momentu, tačiau jis tą labai trumpą kritiską momentą, kada jau būna mirties fazė, pergyvena postūkiu naujam gyvenimui. Sustiprėjęs veda išpuodingas misijas ir plačiu mastu visą laiką apaštaluja.

Ir Bažnyčia, pripažįsta tokius stigmus atsiradimą pas kai kurios asmenis, net ir šv. Pranciškaus Asyžiečio stigmu Šventė yra švenčiama, minint jo stigmų gavimą 1224 Alvernos kalne, tačiau dėl jų nėra dar jokio dogmatinio ar doktrininio sprendimo. Nuo šv. Pranciškaus laikų yra jau buvę keli šimtai asmenų, turėjusių stigmas, kurių apie 80 yra paskelbti Šventai-sais.

Knyga "Tėvas Ginas" yra 112 psl., minkštasis viršeliais, jos kaina — 4 dol., gaunama pas platintojus ir tiesiai iš autoriaus (su autografu); Fr. J. Burkus,

Ypač gražūs drabužiai buvo pademonstruoti parodos gale. Baigta išpudinga vestuvių apanga. Tada visi modeliai sustojė scenoje, apdovanoti gėlėmis ir padėkos žodžiais. Buvo iškviesta į sceną ir Andrius Koval-Kovaliauskas. Reikia pasidžiaugti, kad Andrius Koval-Kovaliauskas, būdamas lietuviškos kilmės, jaučia pareigą atvykti ir padėti rengti ir dalyvauti su savo sukurtais drabužiais. Jau iš vakaro jis triūs Židinyje, padėdamas įrengti parodą, patardamas, kaip geriau padaity.

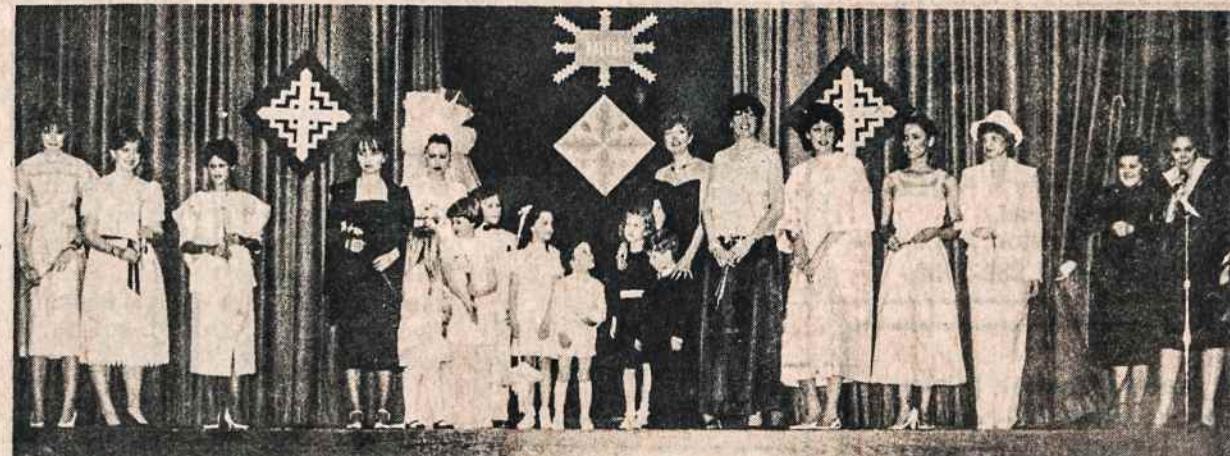
Entuziastinga parodos remėja yra ir Gražina Tiškutė-Tucci. Ji ir modeliuoja ir organizuoja, ir savo abu vaikučius leidžia modeliuoti. Atsivedė ir save drauge profesionalę modelę Ricky Donaldą.

Parodos pabaigoje Gražina Tiškutė-Tucci tarė žodelį angliskai, pasidžiaugdama paroda ir pažadėdama, kad kitais metais atvei dar daugiau įvairių naujų drabužių.

Buvo parodyta kokia 150 įvairių drabužių. Modeliavo daugiausia jaunimas. Modeliuotojų sąrašą tikriausiai paskelbs rengėjai. Muziką pritaikė Povilas ir Andrius Ridikai. Muzika buvo gerai parinkta, tik kartais ji buvo per garsi.

Rengėjai išdėjo tikrai daug darbo. Paroda bavo gražiai ir skonigai įrengta. Žmonės sėdėjo prie staliukų, ir buvo vaišinami kava ir pyragaičiai.

Žmonių atsilankė kokia 120-150. Tikrai galėjo būti kur kas daugiau, nes tokia reta proga susipažinti su naujom madom, pabūti jaukoje aplinkoje. Drauge tuo pačiu juk paremame ir Balfo (p.j.)

Madų parodą baigiant, į sceną buvo iškviesti visi parodos dalyviai ir apdovanoti gėlėmis. Iš k. R. Adams, V. Garbauskaitė, L. Klivečkaitė, D. Dailida, A. Bilerienė, P. Grier, R. Ilgutytė, D. Bork, A. Volodkevičius, M. Volodkevičius, G. Tucci du vaikai, R. Ridikiene, L. Ridikaitė, A. Ridikaitė, Petrice, Liv. Klivečkaitė, V. Jankauskienė, Gr. Tiškutė-Tucci. Nuotr. L.Tamošaitė

LB New Yorko apygardos suvažiavimo dalyviai. Suvažiavimas buvo balandžio 14 Kultūros Židinyje. Nuotr. Tėv. Pranciškaus Giedgaudo, OFM

NEW YORKO LB APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Lietuviai Bendruomenės New Yorko apygardos suvažiavimas įvyko balandžio 14, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Dalyvavo iš viso 24 astotav. Suvažiavimui pirmininkavo apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Apygardą sudaro septynios apylinkės. Iš apylinkės pranešimų matyti, kad gerai veikia dvi ar trys apylinkės. Kitos apylinkės turi sunkumų išsirinkti valdybas ir surinkti solidarumo įnašus, bet daro pastangų savo

veiklą perorganizuoti, pagyvinti. Visos apylinkės susiskundė, kad nevyksta įtraukti jaunimą į Lietuviai Bendruomenės veiklą.

Iš apygardos valdybos narių pranešimų atrodo, kad apygardos veikla yra gera. Valdyba rengia dailės parodas, minėjimus ir kitokius renginius. Vytautas Alksnis pranešė, kad gavo padėkos laišką iš Australijos lietuvių. Jie dėkoja už gerą priemimą, kuris buvo geriausias visoje Amerikoje.

Irena Banaitienė padarė savitarpinės pagalbos komiteto pranešimą. Komitetas veikia jau keli mėnesiai. Komiteto narai lanko ligonius, senelius ir padeda nelaimės ištikiem. Pirmininkas pasiūlė I. Banaitienę išrinkti į apygardos valdybą, nes bendrai dirbant bus galima daugiau nuveikti. Apygardos valdybai iki šiol nepavyko surasti nario, kuris rūpintųsi socialiniais reikalais. Irenai Banaitienei sutikus, ji visais balsais buvo išrinkta į apygardos valdybą.

Suvažiavime buvo išskeltas ir Jaltos nutarimų panaikinimo klausimas. Vieni mūsų veiksniai remia rezoliuciją, kuri siūlo, kad JAV panaikintų Jaltos susitarimus, kiti sako, kad šių sutarčių panaikinimas būtų Lietuvai žalingas. Suvažiavimas atsisakė ši klausimą svarstyti, nes atsto-

vai nėra pakankamai susipažinę su šiuo klausimu. Ši klausimą paliko svarstyti apygardos valdybai su apylinkų valdybomis.

Ateinančiais metais LB apygardos suvažiavimine bus renkama nauja apygardos valdyba. Pirmininkas prašo suvažiavimui pasiruošti, kad būtų pakankamai kandidatų į naują valdybą. (p.j.)

Vincas Balickas, Lietuvos atstovas Londono, Anglijoje, gegužės 11 sulaukė 80 metų. Gimė Virbalje, baigė Vilnius aukštąjį komercijos mokyklą, 1929-31 dirbo Lietuvos banke, nuo 1931 užsiėmė reikalų ministerijoje, nuo 1938 Lietuvos pasiuntinės patarėjas Londono.

BALTIC DELIGHT TOURS — 1984

TRUMPESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 2 NAKTYS TALINE, 2 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 10 NAKČIŲ IR 11 DIENŲ.

KELIONĖS NR.	ĮŠVYKSTA	GRIŽTA	KAINA IŠ NEW YORKO ARBA MONTREALIO
401	Gegužės 30	Birželio 9	\$ 1394
402	Birželio 13	Birželio 23	\$ 1566
403	Birželio 27	Liepos 7	\$ 1566
404	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 18	\$ 1566
405	Gruodžio 26	Sausio 5	\$ 1175

ILGESNĖS KELIONĖS — 5 NAKTYS VILNIUJ, 3 NAKTYS RYGOJ, 2 NAKTYS TALINE, 3 NAKTYS HELSINKY. IŠ VISO 11 NAKČIŲ IR 15 DIENŲ			
410	Gegužės 30	Birželio 13	\$ 1538
411	Birželio 13	Birželio 27	\$ 1710
412	Birželio 27	Liepos 11	\$ 1710
413	Rugpjūčio 8	Rugpjūčio 22	\$ 1710

I kaipa įskaitoma kelionė Finnair lėktuvu, trys valgiai Pabaltijo kraštose, kelionė MS George OTS laivu iš Helsinkio į Taliną ir atgal, sutikimo vakarienė Helsinky ir pusryčiai, Pabaltijo kraštose kasdien dvi apžiūrėjimo ekskursijos, išskaitant Kauną ir Trakus. Keleiviams naikos Helsinky Tomi, Taline Viru, Rygoj Latvia ir Vilniu Lietuva viešbučiuose. Išvykimas iš JAV vakarinio pakraščio pagal asmenišką susitarimą.

Dėl informacijų kreiptis į Stephanie Horton. Tel. 212 683-9500

UNION TOURS, INC. 6 East 36 Street, New York, N.Y. 10016

Jūratė Nausėdaitė, JAV teatrų scenose ir televizijoje žinoma Ann Jillian vardu, sutiko būti Septintosios Laisvojo pašaulio lietuvių tautinių šokių šventės vadove — pranešėja. Ši šventė įvyks liepos 1 Cleveland.

Dr. Albertas Gerutis, Lietuvos diplomatinės tarnybos narys Šveicarijoje, kovo 13-16 lankėsi Bonnoje. Pasimatė su Estijos diplomatinės tarnybos įgaliotiniu V. Vokietijo E. Reisenbergu ir Latvijos diplomatiniu įgaliotiniu A. Šilde. Aptarta bendra pabalstiečių veikla.

Belgijoje, Liežo mieste, Vario 16 minėjimais, susietas su šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktimi, įvyko vasario 26. Mišias aukojo ir pamoksą pasakė iš Paryžiaus atvykės kun. J. Petrušius. Dalyvius sveikino Belgijos LB krašto valdybos pirmas Stasė Baltus. Koncertinė programos dalį atliko atvykusi Olandijos jaunuolių grupė "Daina", atlikusi lietuviškų dainų pynę su skudčiais, palydėta vaizdais iš Lietuvos ir komentuojančiais olandų kalba.

Privati iniciatyva laisvės veikloje. Tokio pavadinimo simpoziume bus kalbama apie Baltų Laisvės Lygos veiklą, OSKGB sandėlių prieš imigrantus iš rytinės Europos, apie rezoliucijų pradojimą ir kt. Kalbės J. Kujelis, A. Mažeika, R. Razgaitienė ir P. Žumbakis. Simpoziumas vyks Chicagos Jaunimo Centre gegužės 19.

Studentų ateitininkų pavaario kursai rengiami gegužės 25-28 Ateitininkų namuose, Lemont, Ill.

"Trytinis", miniatūrinė tautinių šokių šventė, įvyko balandžio 8 Chicagos Jaunimo Centro didžiojo salė. Šventę suorganizavo M. Marcinkevičienė, ir jos talkininkai. Dalyvavo aštuonios šokėjų grupės: "Rampynas", vadovaujamas S. Bacevičienės, "Grandis", — I. Smiliauskienės, "Gija" — L. Ringienės, šaulių "Vytis" — V. Smiliauskaitės-Atkinson, Lietuvos vyčių grupė — F. Zapolio, "Spindulys" — R. Šoliūnaitės, "Malūnas" — S. Radvilienės ir "Švyturys" — G. Čepaitytės. Kiekviena grupė atliko po porą šokių. "Trytinio" šventėje dalyvavo apie 160 šokėjų.

Poezijos dienos Chicagos Jaunimo Centro kavinėje įvyks gegužės 25-26.

Lituanistikos ir lietuvių kultūros kursas kovo 17 oficiai atidarytas popiežiškame São Paulo katalikų universitete. Kurso įsteigimą pasirūpino Brazilijos Lietuvių Bendruomenė. Pirmoj grupėj pradedantiem lietuvių kalba dėstys Angelė Jotekaitė, lietuvių kultūrą — Liucija Jodelytė - Butrimavičienė. Kurso koordinatorė Halina Mošinskienė dirbu su antra grupe. Pirmos grupės įsirašė 20 jaunuolių. Universitetu vadovė leido dar išrašyti 5 jaunuolius. Antroj grupėj yra 5 studentai.

Nauji Darbininko skaitytojai: F. Sloger, Philadelphia, Pa., A. Venckus, Venecuela. Vietoj mirusios motinos V. Striugienės prenumerata perėmė dukra D. Summers, Middle Island, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	\$366.00
Encyclopediā Lituaniaca 6 tomai	\$125.00
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	\$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	\$13.25
Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.	
Užsakymus siūsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127	
Telef. diena (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.	

ATSAKYMAI TEISINIAIS**KLAUSIMAIS**

Adv. dr. M. Švelkauskienė sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimą ir patarimą teisiniams klausimams Darbininko skaitojam. Klausimai siūstini Jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

Šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties prisiminimui gaunama dail. Adomo Galduko piešto šv. Kazimiero portreto spalvota reprodukcija. Dydis 12 x 9 inčių. Kaina 2 dol.

Taip pat gaunama Aušros Vartų paveikslė spalvota reprodukcija. Dydis 12 x 9 inčių. Kaina 2 dol.

Persiuntimo išlaidom pridedamas 1 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GINKIME LIETUVIŲ TEISES**Nepamirškite savo aukos****Lietuvių Teisėms Ginti Fondui**

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondui" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siūsti adresu: 5620 So. Claremont Ave. Chicago, Illinois, 60636

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui.....US\$ .....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

SEPTINTOSIOS LAISVO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS BILLETŲ INFORMACIJA

Šokių šventė įvyks Koliziejuje, Richfield, Ohio, 1984 liepos 1.

Bilietai gaunami:

CLEVELANDE:

Valdonė Žiedonis, 18706 Kildeer, Cleveland, Ohio 44119

Patria — (216) 531-6720, 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119.

CHICAGOJE:

Vazneliū "Gifts International" krautuvėje, 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 471-1424.

TIKETRON:

visur JAV-se su kredito kortele: Lithuanian Folk Dance Festival.

BILLETŲ KAINOS: \$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00.

Organizacijos, užsisakiusios ir sumokėjusios už ne mažiau kaip 25 bilietus iš anksto per Coliseum gaus \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

İŞKILMINGO BANKETO BILLETAI

BANKETAS įvyks liepos 1 d. Stouffers Inn on the Square viešbutyje. Kaina: \$27.00

JAUNIMUI — Holiday Inn — Rockside. Kaina jaunimui: \$13.00

BILLETU PLATINA:

Ona Jokubaitienė — (216) 481-7161

3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117

Romas Zorska — (216) 371-0130

4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118

Bilietus užsakant paštu, čekius rašyti: Lithuanian Folk Dance Festival, Inc. ir pridėti sau užadresuotą voką su pašto ženklu.

BILLETU PLATINIMO KOMISIJA

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujama kelionių agentūra G. T. INTERNATIONAL, INC. praneša, kad spalio 4 dieną, 1984 prasideda įdomi 16 dienų išvyka į Europą. Maršrute: New York'as, Helsinki, Leningradas, VILNIUS, Maskva, Helsinkis, New York'as.

11 DIENŲ LIETUVIJE (spalio 6 iki 16)

Labai ribotas vietų skaičius! Tolimesnėm informacijom prašom kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC. 6240 So. Kedzie Ave., Suite #3
arba P. O. Box 29163, Chicago, Ill. 60629

TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

PILNA KAINA IS: NEW YORK \$1,540.00
CHICAGO \$1,720.00
TORONTO \$1,690.00

(Miegant dviem kambariye), išskaitant visas susiseikimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro, arba baletu bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų!

Šiai kelionei vadovaus ir pats lydės sol. ALCIS GRIGAS

Skrendame erdviais FINNAIR lėktuvais.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 5 dol. —

A. Gečys, Philadelphia, Pa. E. Juzumas, Seaford, N.Y., S. Meškys, Center Harbor, N.H., V. Guobaitis, Edgefield, S.C., P. Radzevičius, Brockton, Mass., B. Kupcikas, Oshawa, Ont., B. Balčiūnas, Bolicar, Ohio, J. Buvys, Baltimore, Md., J. Pleinys, Hamilton, Ont., Z. Gavėnas, E. Hartford, Conn., dr. J. Kriauciūnas, Putnam, Conn., A. Wishner, Lakewood, Ohio, J. Senkus, Middletown, N.Y., S. Everlin, Hot Springs, Ark., T. Suops, Philadelphia, Pa., M. Kemzūra, Woodhaven, N.Y., O. Venskaitienė, Mississauga, Ont.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

DVYNUKAI ŠALČIAI DAINUOJA VOKIETIJOU

Astra ir Andy Šalčiai, dvynukai dainininkai Vokietijoje, yra įdainavę dvi plokšteles: Pavasaris ir Nauja diena. Ten įrašyta rečiau girdimos lietuviškos dainos, kai kurios pritaikytos šokiui. Abi plokštelės vėl gaunamos Darbininko administracijoje. Kiekvienos plokštelės kaina po 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Kreiptis adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydai pakojimai iš Lietuvos laisvės kovų, J. Jašausko apysaka iš Lietuvos neprieklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaičio "Lietuvos vaizdeliai" arba to paties autorius "Nutolusios dienos". Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DOVANOS GIMINĒMS LIETUVIJE

Nauji pasikeitimai ir pertvarkymai siuntiniams į Lietuvą siūsti: nuo rugpjūčio 1 siuntėjas jau negalės sumokėti muitą. Sena tvarka, sumokant muitą čia, siuntinių užsakymus priima iki 1984 liepos 16. Visi seniau skelbi mūsų siuntiniai galioja.

SIUNTINYS No. 2 — 1984

3 m. šilkino aksomo sukelei; 3 m. labai geros vilnonės medžiagos eilutei; 2 sv. vilnonių siūlų; 3 vilnonės gėlėtos skarelės, 1 didelė vilnonė plona gėlėta vakarinė skara; nepermatoma nellono medžiaga sukelei; 1 pora "Wrangler" rumbuoto aksomo jeans; 1 pora denim jeans.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu \$450.00.

Į šį siuntinį dar galima dadėti 7 svarus įvairių prekių.

Zemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis paltui, Delux, sveria 6 sv. \$100.00

Jeans, rumbuoto aksomo "Wrangler" arba "Levi" 42.00

Vyriskas arba moteriškas megztinis 50.00

Vilnonė arba šilkine skarelė 12.00

Telescopic lietsargis 12.00

Vyriski arba moteriški pusbačiai 48.00

Puiki sukelei medžiaga 40.00

Šilkino aksomo medžiaga sukelei, 3 m. 60.00

Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m. 76.00

Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 70.00

Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 80.00

Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m. 100.00

Šiuos maisto produktus galima siūlti su rūbais: 1 sv. arbatos — 8.00, 1 sv. nescafes — 12.00, 2 sv. pupelių kavos — 14.00, 1 sv. šokolado — 7.00, 40 cigarelių — 5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožilura, reikia pridėti \$60.00 persiuntimui.

Siunciame pramogines ir kitokios muzikos plokšteles

BALTIC STORES & CO.

Z. JURAS

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND

TEL. 01 460-2592

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

SAVO TAUPYTOJAMS MOKA AUKŠČIAUSIUS PROCENTUS:

9% (9.48% yield)

už taupomąsių sąskaitas **11%** (11.5% yield)

už IRA indėlius **10½** iki **11%**

KIEKVIENO ASMENS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI 100,000 DOL.

KASOS adresas:

86-01 114th Street
Richmond Hill, N.Y. 11418
Telef. 212 441-6799

Įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.

77-01 JAMAICA AVENUE

(Cor. 77th Street)

Woodhaven, N.Y. 11421

WE DELIVER

296-4130

VĒL GAUNAMOS MELODINGOS PLOKŠTELĖS

Gina Čapkauskienė — lietuvių kompozitorius dainos ir tarptautinė operų arijos. Plokštelė arba kasetė 10 dol.

Tarp tostų ir dainų — Rimo Kasputio Romantika. 9 dol.

Dainos, muzika ir gėlės — lietuvių kompozitorų sukurtos dainos Prano Lemberto žodžių. Idainuota solistų, dueuty ir choro. 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kasos kredito unijos nariai balandžio 29 savo susirinkime Kultūros Židinyje. Nuot. L. Tamošaičio

Kasos narių susirinkimo darbo komitetas. Iš k. viceprezidentas Vytautas Alksnis, tarybos sekretorius Algirdas Šilbajoris, Kasos prezidentas Vytautas Vebeliūnas, Chicagos skyriaus koordinatorius Saulius Mikaliukas, vyriausia Kasos reikalų vedėja Laima Lileikienė ir St. Petersburgo skyriaus vedėjas Aras Mieželis. Nuot. L. Tamošaičio

Manyland Books leidykla, kurių vadovauja Stepas Zobarskas; išleido savo naują katalogą. Jame trumpai supažindina ma su leidyklos įdomesniais veikalais, sudėta įvairiausią tarpautinį autorų. Is lietuvių

čia jėdėti: Aloyzo Barono The Third Woman, Jurgio Gliaudos — The Sonata of Icarus, Igno Šeiniaus — Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, Mykolo Vaitkaus — The Deluge, Vinco Krėvės — The Temptation, novelės — Vinco Krėvės — The

Herdsman and the Linden Tree, Vaižgauto — Sin at Easter, Antano Vaičiulačio — Noon at a Country Inn, Stepo Zobarsko — Young Love and Other Infidelities; antologijos — The Lithuanian Short Story: Fifty Years — sudarė ir suredagavo Stepas Zobarskas; Selected Post-War Lithuanian Poetry, sudarė ir vertė Jonas Zdanys, Manyland Presents their Best, sudarė Stepas Zobarskas, prisiminimai ir dokumentai: dr. Juozo Pajaujė — Soviet Genocide in Lithuania; drama — Algirdo Landsbergio Five Posts in a Market Place, tautosaka — Vytauto Bagdaničiaus — Cultural Wellsprings of Folktales; poezija — Leonard Andriekaus — Eternal Dream, Jono Zdanis — Voice on an Ant-hill; istorija — Lithuania 700 Years, — suredagavo dr. Albertas Gerutis. Katalogas kišeninio formato, turi 20 puslapių, lengvai jėdamas į voką.

Metus, reiškiamame giliu užuojautą jos vyru Jeronimui, seserį Jadvygai Matulaitienei, dukrai Gražinai, sūnumus Algirdui ir Algimantui bei jų šeimoms ir visiems Bagdžiūnams.

Mutis ir Henrikas Moleriai

A.A.

EMILIJAI LANDSBERGIENEI

mirus, reiškiamame giliu užuojautą jos vyru Jeronimui, seserį Jadvygai Matulaitienei, dukrai Gražinai, sūnumus Algirdui ir Algimantui bei jų šeimoms ir visiems Bagdžiūnams.

Alfonas ir Donata Samušiai

A.A.

EMILIJAI LANDSBERGIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaudiame seserį Jadvygą Matulaitienę, Landsbergių ir Bagdžiūnų šeimą.

Alfonas ir Donata Samušiai

A.A.

EMILIJAI LANDSBERGIENEI

iskeliavus amžinybę, reiškiamame giliu užuojautą jos vyru Jeronimui, sūnui Algirdui, sūnui Algimantui, dukrai Gražinai, seserį J. Matulaitienei ir Bagdžiūnų šeimai.

Demie Jonaitienė

A.A.

PRANEI PLECHAVICIŪTEI-BALANDIENEI

mirus, seserį Eleną Legeckienę, sūnus ir kitus artimuosius užjaudia.

Birutė Paprockienė

A.A.

PRANCISKA BALANDIENĘ

išlydėjus amžinybę, nuoširdžiai užjaudiame jos šeimą, seserį Eleną Legeckienę ir giminę.

Kario redakcija ir administracija

KASAI

KETVERI METAI

Kultūros Židiny New Yorke balandžio 29 išvyko Lietuviai Kredito Unijos KASOS ketvirtas metinis narių susirinkimas. Kasas susikūrė ir oficialiai pradėjo veikti 1980 vasario 6. Tų pačių metų gruodžio 31 Kasoje jau buvo \$815,742 indėlių suma. 1981 metų gale Kasos turtas siekė 3,096,742 dolerių. Dar par metų turtas pakilo dvigubai — iki 6,860,961 dol. Pereity metų gale Kasos indėliai paaugo daugiau negu trigubai ir pasiekė 19,961,354 dol. sumą, o šiominis dienomis jau virsija 25 milijonus dolerių.

Visi statistiniai duomenys rodo nepaprastą Kasos augimą ir tvirtą apskaitinį balansą. Nariam nuolat išmokami aukštū procentų dividendai, o iš atlikusių rezervų remiama lietuviška spauda, radijas ir kultūrinės organizacijos. Pernai lietuviškų institucijų paramai buvo išleista \$11,168.45.

Kasos susirinkime išvyko iždininkės, informacijos skyriaus, kreditų komiteto, kontrolės komiteto, ateities planų ir Kasos prezidento pranešimai. Tuos pranešimus padarė Laima Lileikienė, Algirdas Šilbajoris, Antanas Razgačius, Zenonas Jurys, Vytautas Alksnis ir prez. Vytautas Vebeliūnas. Keletą žodžių tarė ir naujuojas Kasos skyrių atstovai — St. Petersburgo skyriaus vedėjas Aras Mieželis ir Chicagos skyriaus koordinatorius Saulius Mikaliukas. Nauji skyriai buvo atidaryti pernai rudenį ir jau rodė labai sparčią augimą. Ypač didelis potencialas glūdi Chicagoje, kur anksčiau veikė Lietuvių Fondo Kredito Unija.

Metiniame susirinkime išvyko rinkimai į Kasos direktorių tarybą. Asmeniškai ir per paštą kintuose dalyvavo 357 nariai. Taryba buvo padidinta nuo 7 iki 9 narių. Buvo perrinkti arba naujai išrinkti šie direktoriai: Tomas Aleksandravičius 247, Aloyzas Balsys 291, Romas Kežys 295, Laima Lileikienė 283 ir dr. Tomas Remeikis (iš Chicagos) 262 balsai. Visi direktoriai buvo išrinkti 3 metų terminui.

Taip pat vieneriem metam buvo patvirtintas ir kredito komitetas, kurį dabar sudaro pirmas.

MASPETH, N.Y.

Seselės vienuolinio gyvenimo 50 metų sukaktis

Seselė Damiana Dauberis, dirbtanti prie Maspetho lietuvių bažnyčios, mini savo vienuolinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

Ji gimbė DuBois, Pa. Čia augo, mokėsi ir brendo. Baigė Šv. Juozapo lietuvių parapię mokyklą, o vėliau šv. Pranciškaus akademiją Pittsburgh, Pa. Čia ji istojo į lietuvių pranciškiečių vienuolyng. Atliskusi noviciata, toliau mokėsi, studijavo Katalikų Universitete Washingtone, baigė Duquesne universitetą Pittsburghe, Pa. Vėliau dar lankė įvairius kursus.

Ji mokytojavo įvairose mokyklose. Ilgai dirba Maspetho lietuvių parapijoje ir čia viešių mokyklų jaunimą moko religijos ir dorovės. Atsimainymo parapijoje ji jau dirba 33 metus.

Cia ji ypač uoliai paruošia vaikus pirmai komunijai, suvertinimo sakramentui, parengia ir mišių tarnautojus kuo sekmingiai dalyvauti mišiose ir kitose pamaldose. Iškilimų metu ji skonigai papuošia altorius. Kiekviečios svarbesnės

Seselė Damiana Dauberis, šiemet švenčianti savo vienuolinio gyvenimo 50 metų sukaktį, ji gyvena pranciškiečių vienuolyne prie V. A.atsmainymo parapijos bažnyčios Maspeth, N.Y.

Šventės metu ji iškelia religinių paveikslą, išrašo praktišką maldele, kad tikintieji pasiragintų ouliai melstis.

Iš viso jų 12 tada istojo į vienuolyną. Viena iš jų jau yra mirusi. Vienuoliaka jos paminės savo sukaktį. Kelios jų balandžio 7 paminėjo Hartforde, Conn., Iškilmingas minėjimas bus šią vasarą Pittsburghe, Pa.

Maspetho lietuvių parapijoje dirba ir kita seselė Urbana. Seselė Damiana sako, kad tik Dievui laimint ir parapiečiam remiant, drauge galėjo ką nors sekmingo nuveikti.

Vida parapija sveikina mielaijā sesele jubilijatę, prašo, kad Viešpatas dar ilgai ilgai laimintį jos veiklą.

Motinos Diena Bostone

Motinos Dienos minėjimas, kurį rengė Lietuviai Moterų Federacijos Bostono klubas, Bostone išvyko gegužės 6. Pradėta mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje už gyvas ir mirusias motinas. Mišias aukojau kun. kleb. Albertas Kontautas. Per mišias gražiai solo giedoję solistas Benediktas Povilavičius, akomp. prof. Jeronimui Kačinskui, padainavo: Oi ant kalnelio — Banačio, Mieguzelio noriu — Budriūno, Ant marių krentelio — Šimkaus, arija iš operos ir bisui dzūkiška daina — Ši naktelj per naktelj.

Visiems programos atlikėjams buvo nepasigailėta katučių. Po visos programos klubo narės dalyvavo organizuotai.

Tolimesnis minėjimas vyko parapijos salėje tuo po mišių. Minėjimą pradėjo pirminkė Elena Vasyliūnienė trumpu žodžiu apie motiną. Po to Lietuviai tautinių šokių sambūrio, kuriam vadovaudo Gediminas Ivaška, mažieji šokėjai paško kelis tautinius šokius. Dr. Mirga Girniūnienė paskaitoje kalbėjo apie Šeimyninę meilę. Paskaita buvo filosofinė: pareigos meilė, spontanės meilė, mergaitės meilė broliai, meilė Dievui, protas ir

Martinas Brakas, sekr. Violeta Niemi (Cibulskaitė), nariai — Rima Gudaitienė, Antanas Razgačius ir Daiva Šilbajoriene.

Po rinkimų buvo diskusijos ir pasiūlymu svarstymas. Daujelio pageidaujamas čekių sąskaitos įvedimas bus ivykdomas, kai tik bus nupirktas naujas kompiuteris, kuris apims visų trijų skyrių sąskaitą. Siuo metu atliekami pagerinimo darbai Richmond Hill Kasos įstaigoj, remontuojamas Kasos namas Marquette Parke Chicagoje, o St. Petersburge veikia gražiai įsikūrė Floridos skyrius, apie kurį plačiau kita karta.

(nuelcta i 8 psl.)

geris iš meilės, meilė tiesai, Kristus ir žydai ir t.t.

Aktorė-režisörė Aleksandra Gustaitienė su dideliu jausmu paskaitė Alės Rūtos rašinį — Kelionė į Lietuvą, kurioje taip išgyvenama ir pajuntama tai, kas buvo seniau ir kas yra likę dabar.

Solistas Benediktas Povilavičius, akomp. prof. Jeronimui Kačinskui, padainavo: Oi ant kalnelio — Banačio, Mieguzelio noriu — Budriūno, Ant marių krentelio — Šimkaus, arija iš operos ir bisui dzūkiška daina — Ši naktelj per naktelj.

Visiems programos atlikėjams buvo nepasigailėta katučių. Po visos programos klubo narės skanėstais.

BOSTONO RENGINIAI

Rugpjūčio 12 nuo 8:30 iki 9 val. ryto per WNEV-TV 7 kanalą bus transliuojamos mišios, kurias aukos kun. Albinas Janiūnas. Organizuota Lietuvos vyrčiai.

Rugpjūčio 12 Minkų radio vandenės gegužinė Romuvos Parke, Brocktone.

Spalio 7 Laisvės Varpo radio renginys.

Spalio 14 Bostone minima šv. Kazimiero mirties 500 metų sukonfiskuoti. Katedroje mišias aukos arkivyskupas Bernard Law.

Spalio 21 dr. Vytenio M. Valstybių vargonų koncertas First and Second Church salėje, Bostone.

BOSTON MASS — WLYN 1360 AM bangos sek. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduoda Bostono mass. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

LAISVĖS VARPAS sekminės 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAB-TV banga 98.0. Vedėjas — Petras Viččinius, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	—\$1114.00	Liepos 9	—\$1618.00
Gegužės 9	—1114.00	Liepos 18	—1361.00
Gegužės 14	—1335.00	Rugpjūčio 1	—1361.00
Gegužės 30	—1361.00	Rugpjūčio 13	—1528.00
Birželio 11	—1315.00	Rugsėjo 5	—1361.00
Birželio 18	—1528.00	Rugsėjo 17	—1127.00
Birželio 20	—1361.00	Rugsėjo 26	—1142.00
		Spalio 3	—\$1268.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalau skambinkite:

1 - 800 - 722 — 1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1 - 617 - 268 - 8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P.O. Box 116

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. ..... (212) 827-1351
Spausdintuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolyne ..... (212) 235-5962
K. Ž. salė ..... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje ši savaitgalis: gegužės 19, šeštadienį, Moterų Vienybės 50 metų jubiliejinis koncertas ir balius didžiojoje salėje.

Moterų Vienybės 50 metų jubiliejinis koncertas ir balius bus gegužės 19, ši šeštadienį. Programą atlikis dramos sktorius Vitalis Žukauskas ir solistė Vita Talandis. Jai akomponuotas pianistas William Smiddy. Šokiam gros Joe Thomas orkestras. Koncerto pradžia 7 v.v.

Vysk. V. Brizgys atvyksta i New Yorką ir gegužės 20, sekundienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje per 11 val. mišias suteiks Sutvirkinimo sakramentą. Kas šiuo klausimui nori daugiau informaciją, prašom skambinti į Apreiškimo parapijos klenoniją — 387-2111.

Lietuvos, Ukrainos ir Maskvos Helsinkio grupių atstovai Vakarūose praneša, kad gegužės 21, Andrejaus Sakharovo gimtadienį dieną, bus pamaldos už Sakharovo ir jo žmonos sveikatą ir demonstracija, reikalaujant, kad jie būtų paleisti iš tremties Gorkyje. Nuo 12 val. iki 2 val. popiet vyks demonstracija prie Sovietų Sąjungos misijos, 67 St. prie 3 Avenue. Pamaldos prasidės 2 val. popiet Kristaus Gelbetojo provoslavų bažnyčioje, 340 E. 71 Street, tarp 1 ir 2 Avenue. New Yorko lietuvių yra raginami parodyti solidarumą su šiuo disidentu, kuris drąsiai kėlė lietuvių reliktus sovietinio okupanto varžtuose. Sakharovas tą dieną bus badaves 20 dienų.

Muzikinis koncertas Andrejaus Sakharovo garbei ir pasaulinės taikos intencijai Carnegie Hall įvyks gegužės 21, pirmadienį, 8 val. vak. Koncertuose garsusis pianistas Dimitrijus Šostakovičius su žinomu sovietų emigrantų orkestru, diriguoja Lazaru Gosmanui. Ši koncertą rengia Andrejaus Sakharovo institutas, talkinant įvairiom žmogaus teisių organizacijom, išskaitant ir Lietuvos Katalikų Religinę Šalpą. Bilietai už 6, 8, 10 ir 12 dol. galima įsigyti Carnegie Hall, skambinant tel. 247-7459.

Kun. Kazimiero Pugevičiaus pagerbimas ir koncertas gegužės 12 Kultūros Židinyje praėjo labai išpudingai. Atsilankė apie 200 žmonių, buvo svečių ir iš kitų miestų, pasakyta sveikinimo kalbu, įteikta dovanų. Platėnis aprašymas bus kitame Darbininko numeryje.

Kapų lankymas bus gegužės 26, šeštadienį. Tą dieną 10 val. bus mišios pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Po mišių bus lankomi kapai, paskui bus bendros vaidės Kultūros Židinyje. Jau eilė metų kapų lankymą rengia ramovėnai ir kvečiai dalyvauti šaulius, biruties ir visą lietuvišką visuomenę.

VYKSTAME Į TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ CLEVELANDE

Iš New York autobusas į VII tautinių šokų šventę Clevelande išvyksta birželio 29, penktadienį, 8:30 val. vek. nuo Shalinis laidotuvų įstalgos Woodhavenė ir 8:45 val. vek. nuo Kultūros Židinio, Brooklyn. Grįžta liepos 2, pirmadienį, apie 11 val. vek.

Kaina: vien tik kelionė autobusu — 60 dol. autobusas ir viešbutis (asmeniui): vienas kambaryje — 140 dol. du kambaryje — 100 dol. trys kambaryje — 86 dol. keturi kambaryje — 80 dol.

Iš kainų įsisakojo ir transportacija tarp viešbučio, šokų ir banketo salės.

Šokų šventės bilietai — 5 dol. ir brangesni.

Registrutis: Marytė Šalinskienė 296-2244

Kelionių agentūra Vytis 769-3300

Kun. Antanas Račkauskas gegužės 29 švenčia savo kunigystės 50 metų sukaktį. Tą dieną Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos, banketas bus Cordon Bleu salėje Woodhavenė. Nuotr. L. Tamošaičio

KASAI KETVERI METAI

(atkelta iš 7 psl.)

Pasibaigus susirinkimui, nariai ir svečiai buvo pakvieti vaidė, kurias buvo paruošę V. Alksninius su šeimos pagalba. Kaip ir visada, vaidės buvo puikių ir visi dalyviai praleido dar kurį laiką draugiškam pašnekėsy.

New Yorko lietuvių medžiotoju-meškeriotojų klubas "Aras" birželio 16 organizuoja cod žuklę Kennebunkport, Maine. Išvykstama penktadienį vakare. Miegama pranciškonų vasarvietėje. Žuvausama šeštadienį, birželio 16 ir vakare su daugybe žuvų gržtama atgal. Kvietimai žvejai prisidėti ir iš kitų vienėvių. Kadangi laivo rezervacijos būtinės, suinteresuoti prašomi apie dalyvavimą pranešti ne vėliau birželio 6 Vytautui Alksniui 212 886-5695 arba Zenonui Juriui 212 441-7831.

JONUI VALAIČIUI

80 METU

Gegužės 11 Jonui Valaičiui, žurnalistui ir visuomenininkui, Vienybės laikraščio redaktoriui ir leidėjui, suejo 80 metų.

Gimė jis Bostone. Su tėvais į Lietuvą išvyko 1913 ir ten gyveno iki 1927. Mokėsi Simano Daukanto mokytojų seminarijoje Kaune. Jau nuo 1923 pradėjo redaguoti įvairius laikraščius, 1928-1933 redagavo Vienybę. Prieš Antrajį pasaulinį karą organizavo ekskursijas į Lietuvą ir jom vadovavo. Aktyviai rėmė Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą.

Buvo vienas iš Balfo organizatorų ir jo ruošiamų rinkliauvų vedėjas. Rinkdamas aukas, yra aplankęs daugumą lietuviškų kolonių Amerikoje ir Kanadoje, 1948-1951 buvo Balfo atstovas Vokietijoje ir gyveno Miunchene bei Bremene. Ilgą laiką vadovavo kasdieniniai radijo programai — Voice of Lithuanians. Jau eilę metų kaip redaguoja Vienybę. Sveikiname sukaktuvinką!

Jau na dirbanti pora ieško buto iš 3 kambarių. Pageidaujama Richmond Hill arba Woodhavenė rajone. Po 7 val. vak. skambinti telef. 849-9604.

Leškoma sekretorė/-ius lietuviškai įstaigai New Yorke. Pageidautina, kad laisvai valdytų lietuvių ir anglų kalbas, mokėtų gerai rašyti rašoma mašinėle, efektyviai komunikuoti telefonu ir raštu bei vairuoti. Darbo pareigos pagrindinai apima mašinėlio darbus, siuntų pakavimą bei prašymų pildymą ir išsiuntimą ir kitus techniškus-administracinius rūpesčius. Darbo sąlygos bus aptartos su rimtais kandidatais. Siysti rezume: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Natūralaus bičių medaus prieinamomis kainomis galima gauti Darbininko spaudos kioske. Cia taip pat galima įsigyti kalėdinį kortelių, lietuviškos muzikos plokštelių, įvairių suvenyrų ir dovanelių Kalėdom ir kitom progom, naujausių lietuviškų knygų, gitarų ir kt.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00-843-6677.

Bridges, Lithuanian-American Newsletter, anglų kalba leidžiamas brieletenis apie lietuviškus reikalus, gegužės mėn. Nr. 5 jau pasiekė skaitojojus. Šiame numerely gausu idomios medžiagos apie šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties minėjimą Romoje. Metamas živilgsnis į lietuvių motiną. Su pažindinama su dail. Vladu Žiliūm. Paminima prof. J. Eretė, Lietuvalai daug nusipelnusio šveicaro, mirtis. Duodama informaciją apie OSI ir KGB draugišką ir lietuviams žalingą veiklą. Pateikiama žinių iš lietuvių tautodalės, sporto gyvenimo. Spausdinamos ištraukos iš politinio kalnio Antano Terlecko laiškų. Mėnesinį brieletenį leidžia JAV Lietuvių Bendruomenė. Redaguoją Demie Jonaitis. Metinė prenumerata 5 dol. Administracijos adresas: Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Harmonija, New Yorko kvartetas, vadovaujamas muz. Viktoro Ralio, gegužės 12 sėkmėnai koncertavo Clevelande. Kvartetas pakvietė "Ateities" klubas. Tai buvo jau antras kvarteto pasirodymas Clevelando lietuvių.

Brooklynė išnuomojamas šviesus butas iš 4 kambarių. Skambinti vakarais MI 7-5788.

Ieškomas vienam žmogui (su geriausiom rekomendacijom) dvieju, triju ar daugiau kambarių butas. Pageidaujama East New Yorko, Woodhaveno, Ridgewood ar Richmond Hill apylinkėje. Skambinti Darbininko administracijai: 827-1351.

NUOTAIKINGA ATVELYKIO POPIETĖ

Tradicienė Atvelyko popietė buvo surengta balandžio 29 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Rengė Lietuvių Moterų Federacijos New York klubas.

Kaip iprasta, moterys labai gražiai papuoša Velykų stalą, kur pilna visokausių valgių, pyragų, margučių. Popietė 4 val. pradėjo pirminkė Marija Žukauskiene, pasveikindama svečius, pasidžiaugdama, kad tiek daug susirinko. Šiemet ypatinė buvo buvo svečių. Reikėjo net keletą stalų pristatyti. Svečių buvo iš Waterburio, New Haveno, Stamfordo ir kitų vietų. Iš viso buvo per 130 svečių.

Pradžioje buvo koncertinė dalis. Pianistas Vytautas Bakšys

virtuoziškai paskambino gana didelį kūrinį — Saint Saens sonatą. Invokaciją prieš vaišes sukalbėjo Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM. Tada svečiai sukiolo ir iš visų pusų apstojo vaišų stalą, kur pagal savo skonių rinkosi valgius. Prie kavos buvo gardžią tortų ir kitokių pyragų.

Dail. Juozas Bagdonas buvo dovanojės paveikslą, kurio trukimas ir įvyko baigiant vaišes. Iš anksto buvo platinami bilietai. Paveikslą loterijos būdu laimėjo E. Treimanienė.

Paskui visi dar šnekūčiavosi ir nuotaikingai praleido popietę, kuri buvo tvarkingai ir gražiai suorganizuota. (p.j.)

LM Federacijos New York klubo narės prie Atvelyko stalo Kultūros Židinyje. Iš k. V. Čečetienė, I. Banaitienė, T. Penkiienė, J. Vytyvienė, M. Žukauskiene — pirminkė, E. Noakienė, G. Kulpienė, M. Ulénienė, B. Mikalauskienė, E. Donohue, G. Treimanienė, O. Raubienė, V. Sutkuvienė, R. Kondrotienė, V. Šližienė, E. Skobeikienė, S. Sližienė, p. Grudzinskienė. Nuotr. L. Tamošaičio

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRUCHORO PERKŪNA S 20-TAS SUKAKTUVINIS KONCERTAS

BIRŽELIO 2, ŠEŠADIENĮ, KULTŪROS ŽIDINYE

PRÓGRAMOJE:

- VYRUCHORAS PERKŪNAS
- Arija iš operos "Užburtoj fleita" (W.A. Mozart)
- Diriguoja VIKTORAS RALYS, sol. STASYS CITVARAS, akomponuoja DALIA SAKAITĖ
- VYRUCHORAS GLEE CLUB
- Diriguoja RALPH WILKERSON, akomponuoja THOMAS McNELLY
- VYRUCHORAS PERKŪNAS
- Diriguoja VIKTORAS RALYS, VYTAUTAS STROLIA, VYTAUTAS DAUGIRDAS, akomponuoja DALIA SAKAITĖ

Po koncerto bus ateinančių malonių atostogu linksma vakaronė su šokiais, gražiomis perkūniečių dainomis, žaidimais ir t.t. Šokiam gros ir dainuos nuotaikingi "JINAI IR TRYŠ GINTARAI!"

Bufetas su šaltais užkandžiais ir šiltais patiekalais.

Mažojoj salėje baras su atgaiva ir kokteilais.

Turtinga loterija — kalp visuomet!!!

Koncertas prasideda 7:30 v.v. punktualiai, kokteilai — 6:30 v.v.

Bilietai gaunamei pas choristus ir prie jėjimo.

Liėjimas — 7 dol., jaunimui iki 15 m. — 3 dol. (prie liėjimo).

Vakaronei status užsisakyti pas P. Tutiną — 647-1406 ir L. Drangauską — 296-5655

Stalai paskiriami pagal užsakymo datą — eilės tvarka.

MALONIAI LAUKIAME VISŪ!